

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w sierpniu 2019 r.

Socio-economic situation of the country in August 2019

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w sierpniu 2019 r.

Socio-economic situation of the country in August 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska,
Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Anna Korczak-Żydaczewska, Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Urszula Wilczyńska

Autorzy ikon użytych na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirensshastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirensshastry i Pixel Perfect from Flaticon

ISSN 2657–3776

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 338/ 2019/ nakł. 250

Spis treści

Contents

Synteza	5
<i>Executive summary</i>	<i>7</i>
Rynek pracy	9
<i>Labour market</i>	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	18
<i>Wages and salaries; social benefits</i>	
Ceny	22
<i>Prices</i>	
Roľnictwo	30
<i>Agriculture</i>	
Przemysł	37
<i>Industry</i>	
Budownictwo	43
<i>Construction</i>	
Budownictwo mieszkaniowe	46
<i>Housing construction</i>	
Rynek wewnętrzny	49
<i>Domestic market</i>	
Bilans płatniczy	52
<i>Balance of payments</i>	
Handel zagraniczny	55
<i>Foreign trade</i>	
Wyniki finansowe banków banków w I półroczu 2019 r.	63
<i>Financial results of banks in the first half of 2019</i>	
Wyniki finansowe ubezpieczycieli w I półroczu 2019 r.	66
<i>Financial results of insurance companies in the first half of 2019</i>	
Produkt krajowy brutto	69
<i>Gross domestic product</i>	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno–gospodarczej kraju	72
<i>Selected indicators regarding the socio–economic situation of the country</i>	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	76
<i>Main macroeconomic indicators</i>	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>	Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>	„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>	Comma (,)	<i>used in figures represents the decimal point</i>
Kropka (.)	oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>		

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc <i>thousand</i>	kg	kilogram <i>kilogramme</i>
mln	milion <i>million</i>	szt. <i>pc.</i>	sztuka <i>piece</i>
mld <i>bn</i>	miliard <i>billion</i>	l	litr <i>litre</i>
p.proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>	hl	hektolitr <i>hectolitre</i>
zł <i>PLN</i>	złoty <i>zloty</i>	t	tona <i>tonne</i>
USD	dolar USA <i>US dollar</i>	dt	decytona <i>decitonne</i>
EUR	euro <i>euro</i>		
CHF	frank szwajcarski <i>Swiss franc</i>		
UE <i>EU</i>	Unia Europejska <i>European Union</i>		

Synteza

Rynek pracy w sierpniu 2019 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+2,6% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	5,2%

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był nieco wolniejszy niż w poprzednich miesiącach. Obserwowano dalszy spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych; stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie sprzed miesiąca i była niższa niż przed rokiem.

Według wyników badania popytu na pracę w I półroczu br. utworzono mniej nowych miejsc pracy niż przed rokiem; jednocześnie zwiększyła się skala likwidacji miejsc pracy.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2019 r.

nominalne	+6,8% r/r
realne	+4,0% r/r

Tempo wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw było wolniejsze niż w lipcu br.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w sierpniu 2019 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	
nominalne	+5,3% r/r
realne	+1,9% r/r
rolników indywidualnych	
nominalne	+6,0% r/r
realne	+2,6% r/r

Dynamika nominalnych i realnych emerytur i rent brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych umocniła się, natomiast świadczeń rolników indywidualnych – uległa nieznacznemu osłabieniu.

Ceny w sierpniu 2019 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+2,9% r/r
ceny produkcji sprzedanej przemysłu	+0,7% r/r
ceny produkcji budowlano-montażowej	+3,4% r/r

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w tempie podobnym do notowanego w poprzednim miesiącu. Obserwowano dalsze przyspieszenie wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych. Nieco zwolniła natomiast dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Po raz pierwszy od ponad roku odnotowano spadek cen towarów i usług związanych z transportem.

Tempo wzrostu cen producentów w przemyśle było nieco szybsze, natomiast w budownictwie – podobne do obserwowanego w lipcu br.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu 2019 r.

niewyrównana sezonowo	-1,3% r/r
wyrównana sezonowo	+1,7% r/r

Odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku, który wynikał m.in. z wpływu czynników o charakterze sezonowym. Niższa niż przed rokiem była produkcja w większości sekcji; oprócz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji. Sprzedaż obniżyła się w większości głównych grupowań przemysłowych; wzrost utrzymał się jedynie w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych i nietrwałych.

Produkcja budowlano-montażowa w sierpniu 2019 r.

niewyrównana sezonowo	+2,7% r/r
wyrównana sezonowo	+5,6% r/r

Tempo wzrostu w skali roku produkcji budowlano-montażowej było wolniejsze niż w lipcu br. Wśród działań budownictwa produkcja zwiększyła się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budowie budynków, a obniżyła – w robotach budowlanych specjalistycznych. Wzrosła sprzedaż robót inwestycyjnych, natomiast zmniejszyła się sprzedaż robót o charakterze remontowym.

Sprzedaż detaliczna w sierpniu 2019 r.

niewyrównana sezonowo	+4,4% r/r
-----------------------	-----------

Sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku w tempie wolniejszym od notowanego w lipcu br. Wzrost obserwowano w większości grup, oprócz grupy pozostałe.

Rolnictwo w sierpniu 2019 r.

Na rynku rolnym ceny skupu większości gatunków zbóż były niższe niż przed rokiem, wzrosły natomiast ceny ziemniaków. Powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen żywca wołowego.

Według wstępnych wyników czerwcowych badań pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się w skali roku, natomiast pogłowie bydła – wzrosło.

Handel zagraniczny w okresie styczeń–lipiec 2019 r.

eksport	+6,6% r/r
import	+5,0% r/r

Tempo wzrostu eksportu i importu było wolniejsze niż w okresie styczeń–czerwiec br. Wymiana zamknęła się mniejszym niż przed rokiem ujemnym saldem. Wzrosły obroty z większością grup krajów, z wyjątkiem importu z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wskaźnik terms of trade w I półroczu br. kształtował się korzystnie (wobec niekorzystnego rok wcześniej).

Koniunktura gospodarcza we wrześniu 2019 r.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego oceniają koniunkturę nieznacznie pozytywnie, tj. ostrożniej niż w poprzednim miesiącu. Mniej korzystne niż w sierpniu br. są wskazania podmiotów prowadzących działalność w budownictwie. Zbliżone do formułowanych przed miesiącem są natomiast pozytywne oceny koniunktury w handlu detalicznym.

Koniunktura konsumencka we wrześniu 2019 r.

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej, są pozytywne i lepsze niż w sierpniu br. Najbardziej poprawiły się przewidywania dotyczące możliwości oszczędzania pieniędzy oraz sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, a także oceny bieżącej sytuacji ekonomicznej kraju.

Executive summary

Labour market in August 2019

average paid employment in enterprise sector	+2.6% y/y
registered unemployment rate (as of the end of period)	5.2%

Average paid employment in enterprise sector grew in annual terms slightly slower than in previous months. A further decrease in the number of registered unemployed persons was recorded; registered unemployment rate remained at the level observed a month before and it was lower than in the previous year.

According to the results of the labour demand survey, in the first half of 2019 less new jobs were created than a year before; simultaneously the number of jobs liquidated increased.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in August 2019

nominal	+6.8% y/y
real	+4.0% y/y

The annual growth rate of average nominal and real gross wages and salaries in enterprise sector was slower than in July 2019.

Average monthly gross retirement and other pensions in August 2019

from non-agricultural social security system	
nominal	+5.3% y/y
real	+1.9% y/y
of farmers	
nominal	+6.0% y/y
real	+2.6% y/y

The dynamics of nominal and real gross retirement and other pensions from non-agricultural social security system strengthened and that of farmers – slightly weakened.

Prices in August 2019

prices of consumer goods and services	+2.9% y/y
producer prices in industry	+0.7% y/y
producer prices in construction	+3.4% y/y

Prices of consumer goods and services increased in annual terms at a rate similar to the one observed in the previous month. The growth in prices of food and non-alcoholic beverages accelerated further. The dynamics of prices of goods and services related to dwelling slightly slowed down. For the first time in over a year the prices of goods and services in transport decreased.

The growth rate of producer prices in industry was slightly faster, while in construction – similar to the one recorded in July 2019.

Sold production of industry in August 2019

seasonally unadjusted	-1.3% y/y
seasonally adjusted	+1.7% y/y

Sold production of industry declined in annual terms, which resulted, inter alia, from seasonal factors. Production was lower than a year before in most sections; except for water supply; sewerage, waste management and remediation activities. Sales also decreased in most of the main industrial groupings; the increase maintained only in production of durable and non-durable consumer goods.

Construction and assembly production in August 2019

seasonally unadjusted	+2.7% y/y
seasonally adjusted	+5.6% y/y

The annual growth rate of construction and assembly production was slower than in July 2019. Among the divisions of construction, production increased in civil engineering and in construction of buildings, and decreased – in specialised construction activities. Sales of investment works grew, while sales of renovation works declined.

Retail sales in August 2019

seasonally unadjusted	+4.4% y/y
-----------------------	-----------

Retail sales increased in annual terms at a slower pace than in the previous month. The growth was observed in most groups, except for the group others.

Agriculture in August 2019

On the agricultural market the procurement prices of most cereals were lower than a year before, while prices of potatoes – higher. The prices of most animal origin products grew, excluding the prices of cattle for slaughter.

According to preliminary results of the surveys conducted in June 2019, the pig livestock decreased in annual terms, while the cattle livestock increased.

Foreign trade in January–July 2019

exports	+6.6% y/y
imports	+5.0% y/y

The growth rate of exports and imports was slower than in January–June 2019. The total turnover closed with a negative balance smaller than a year before. Turnover increased with most groups of countries, except for imports from Central and Eastern Europe. The terms of trade index in the first half of 2019 was favourable (against an unfavourable one a year before).

Business tendency in September 2019

Entrepreneurs conducting activity in manufacturing assess business climate slightly favourably, i.e. more cautious than in the previous month. Less favourable than in August 2019 are indications of entities conducting activity in construction. Positive, similar to the ones formulated a month before, are business climate assessments in retail trade.

Consumer tendency in September 2019

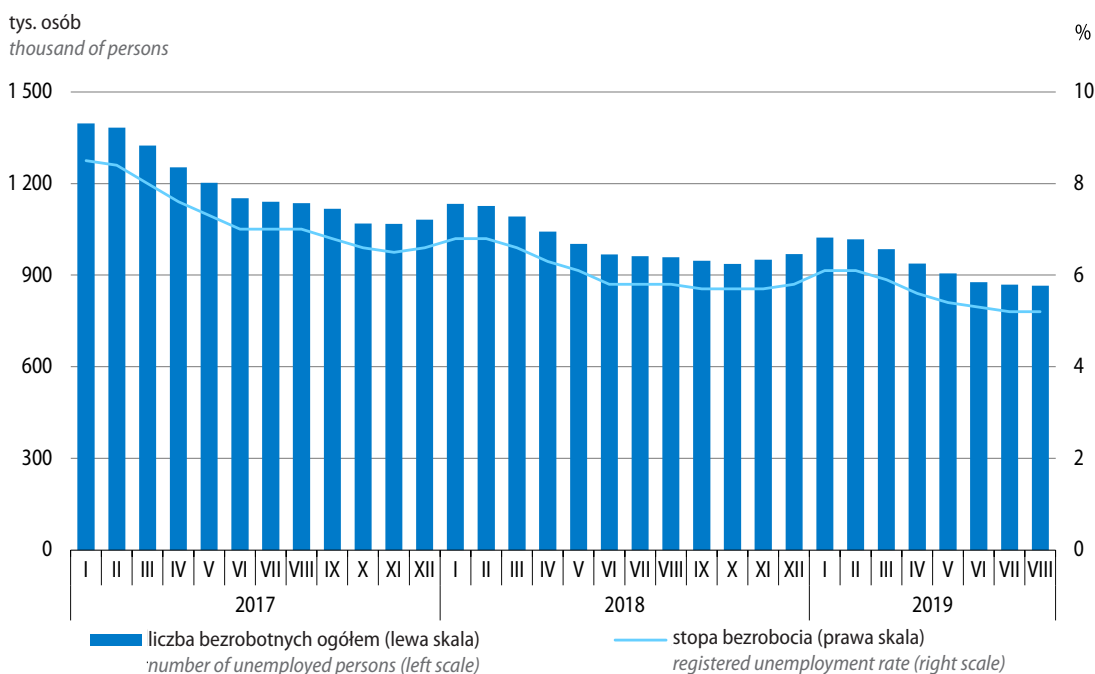
Consumer confidence indicators, defining current and expected tendencies of individual consumption, are positive and better than in August 2019. The predictions concerning savings and household's financial situation as well as the assessments on the current economic situation of the country improved the most.

Rynek pracy Labour market

W sierpniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku w nieco mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych była mniejsza niż przed miesiącem i przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie z lipca br. i była niższa od notowanej w sierpniu ub. roku.

Według wyników badania popytu na pracę w I półroczu br. utworzono mniej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku, przy jednoczesnym wzroście liczby zlikwidowanych miejsc pracy.

Wykres 1. Bezrobocie rejestrowane
Chart 1. Registered unemployment

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 6389,6 tys. osób i było o 2,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,4% w sierpniu ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,8%), informacji i komunikacji (o 6,3%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,2%) oraz budownictwie (o 3,7%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 2,8%–0,7%) notowano również w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, przetwórstwie przemysłowym, obsłudze rynku nieruchomości oraz górnictwie i wydobywaniu. Spadek zatrudnienia obserwowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,3%).

1 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 1. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2019		2018		2019	
	w tys. <i>in thousands</i>	VIII		I–VIII		w tys. <i>in thousands</i>
		analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>				
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	6390	102,6	103,4	103,7	102,8	6391
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	2766	101,7	102,4	102,7	102,0	2772
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	130	100,7	100,2	100,0	100,9	131
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2388	101,7	102,7	103,1	102,1	2394
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	117	101,9	99,3	99,3	101,5	117
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	130	102,8	102,5	102,1	103,1	130
Budownictwo <i>Construction</i>	420	103,7	105,2	105,5	104,3	421
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1314	102,8	103,0	103,3	102,7	1311
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	614	105,2	107,1	106,5	105,2	611
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	131	106,8	104,6	104,2	106,8	129
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	243	106,3	104,2	104,0	106,6	241
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	96	101,0	98,6	98,7	100,4	96
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	238	107,4	107,8	108,0	107,8	236
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	413	97,7	101,4	103,5	98,4	418

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, wyższy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia w skali roku notowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (7,4%), handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawą (6,6%), transportem lądowym i rurociągowym (5,6%), robotami budowlanymi specjalistycznymi (5,0%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (4,8%), budową budynków (4,2%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (3,3%) oraz handlem hurtowym (3,2%). Spadek zatrudnienia w skali roku obserwowano w produkcji odzieży (o 6,7%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6390,7 tys. osób, tj. było o 2,8% wyższe od notowanego przed rokiem.

W końcu sierpnia br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 865,5 tys. **bezrobotnych**, tj. o 2,9 tys. (o 0,3%) mniej niż przed miesiącem i o 93,1 tys. (o 9,7%) mniej niż przed rokiem. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 5,2%, tj. utrzymała się na poziomie notowanym w końcu lipca br., a w skali roku obniżyła się o 0,6 p.proc.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 2,8% w wielkopolskim do 8,7% w warmińsko-mazurskim. Spadek stopy bezrobocia w skali miesiąca notowano w sześciu województwach: w kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, podkarpackim oraz śląskim (po 0,1 p.proc.), natomiast jej wzrost w dwóch: opolskim oraz świętokrzyskim (po 0,1 p.proc.). W skali roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu w warmińsko-mazurskim (o 1,2 p.proc.), kujawsko-pomorskim oraz lubuskim (po 0,9 p.proc.), a w najmniejszym – w pomorskim (o 0,3 p.proc.), dolnośląskim, opolskim oraz wielkopolskim (po 0,4 p.proc.).

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu sierpnia br. kobiety stanowiły 57,4%, tj. nieco mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się odsetki osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 1,1 p.proc. do 83,9%), osób dotychczas niepracujących (o 0,7 p.proc. do 12,9%), a także – nieznacznie – osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (do 4,0%) oraz absolwentów (do 2,4%). Odsetek osób bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji zawodowych, podobnie jak przed rokiem, wyniósł 30,6%.

W porównaniu z końcem sierpnia ub. roku zmniejszył się udział następujących kategorii **osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób długotrwale bezrobotnych² (o 2,4 p.proc. do 51,1%),
- osób w wieku poniżej 30 roku życia (o 0,7 p.proc. do 25,4%, w tym udział osób poniżej 25 roku życia obniżył się o 0,4 p.proc. i wyniósł 11,6%),
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,2 p.proc. do 1,8%).

Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych:

- niepełnosprawnych (o 0,2 p.proc. do 6,5%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 0,1 p.proc. do 26,7%),
- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 0,1 p.proc. do 21,5%),
- posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,3%).

Liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** w sierpniu br. wyniosła 117,4 tys., tj. obniżyła się zarówno w skali miesiąca (o 8,0%), jak i roku (o 11,7%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem był zbliżony do obserwowanego przed rokiem (81,3%). Obniżyły się odsetki osób długotrwale bezrobotnych, dotychczas niepracujących oraz absolwentów. Wzrosły natomiast odsetki osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, zamieszkałych na wsi oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Tablica 2. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 2. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	VIII 2018		VIII 2019			VIII 2018	
	w tys. <i>in thousands</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	okres poprzedni= =100 <i>previous period=100</i>	w tys. <i>in thousands</i>	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych <i>in % of newly registered unemployed</i>		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem <i>Newly registered unemployed – in total</i>	133,1	84,1	88,3	92,0	117,4	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni: <i>Of total – registered unemployed:</i>							
zarejestrowani po raz kolejny <i>reentrants to unemployment rolls</i>	108,3	84,1	88,2	92,7	95,5	81,3	81,4
dotychczas niepracujący <i>previously not employed</i>	19,8	77,8	83,7	100,2	16,6	14,1	14,9
absolwenci ^a <i>graduates^a</i>	11,1	76,1	86,4	95,2	9,6	8,2	8,3
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy <i>terminated for company reasons</i>	4,2	82,2	94,6	89,7	4,0	3,4	3,1
zamieszkali na wsi <i>living in rural areas</i>	57,0	84,8	88,7	93,1	50,6	43,1	42,9
bez kwalifikacji zawodowych <i>without occupational qualifications</i>	38,9	84,7	88,6	96,1	34,5	29,3	29,2
długotrwale bezrobotni ^b <i>long-term unemployed^b</i>	36,5	78,0	84,3	100,8	30,7	26,2	27,4

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
 b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

*a Unemployed graduates include the persons registered within the period of 12 months since the completion of education.
 b Long-term unemployed persons include the persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last 2 years, excluding the periods of trainee-ship occupational preparation of adult at the workplace.*

Z ewidencji bezrobotnych w sierpniu br. **skreślono** 120,3 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 11,8%) oraz niż przed rokiem (o 11,7%). Główną przyczyną wyrejestrowania nadal było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru skreślono 56,8 tys. osób, tj. o 11,5% mniej niż w sierpniu ub. roku. Mniej niż rok wcześniej było zarówno osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną (o 7,2%), jak i tych, które podjęły pracę subsydiowaną (o 28,7%). Odsetek osób wykreślonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy utrzymał się na poziomie zbliżonym do notowanego w sierpniu ub. roku i wyniósł 47,2%. Wśród wyrejestrowanych zmniejszył się udział osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż oraz – nieznacznie – osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia emerytalnego, a także tych, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe. Wzrósł natomiast udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego oraz tych, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy.

Tablica 3. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 3. *Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	VIII 2018			VIII 2019		VIII 2018	
	w tys. <i>in thousands</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	okres poprzedni= =100 <i>previous period=100</i>	w tys. <i>in thousands</i>	w % bezrobotnych wyrejestrowanych <i>in % of unemployed persons removed from unemployment rolls</i>		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total</i>	136,2	84,1	88,3	88,2	120,3	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: <i>Of total – unemployed persons, who:</i>							
podjęli pracę <i>took work</i>	64,2	84,4	88,5	93,1	56,8	47,2	47,2
niesubsydiowaną <i>unsubsidised</i>	51,4	87,6	92,8	97,6	47,6	39,6	37,7
subsydiowaną <i>subsidised</i>	12,9	73,4	71,3	75,0	9,2	7,6	9,5
rozpoczęli szkolenie lub staż <i>started training or traineeship</i>	12,8	85,1	69,5	77,2	8,9	7,4	9,4
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy <i>did not confirm availability for work</i>	29,1	84,5	89,3	86,3	26,0	21,6	21,4
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego <i>voluntarily resigned from the status of unemployed</i>	10,8	90,6	104,5	87,2	11,3	9,4	7,9
nabyli prawa emerytalne lub rentowe <i>acquired the right to retirement pay pension</i>	0,6	36,8	79,5	85,3	0,5	0,4	0,5
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego <i>acquired the right to pre-retirement allowances</i>	1,2	59,3	83,6	77,6	1,0	0,8	0,9

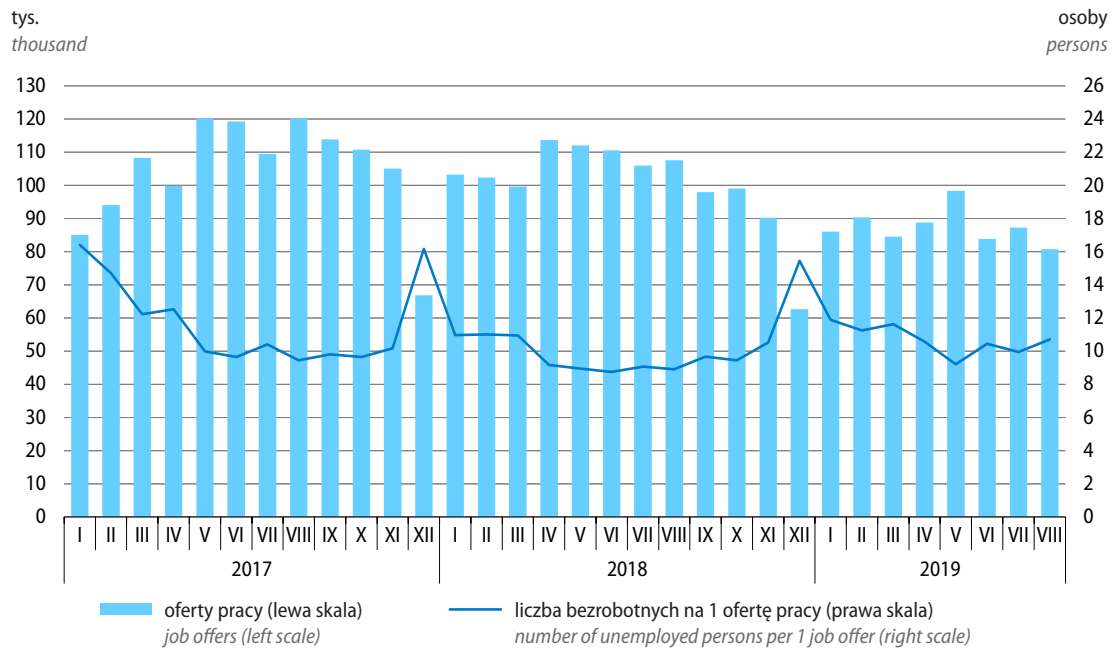
Do urzędów pracy w sierpniu br. zgłoszono 108,8 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 9,2% mniej niż przed miesiącem i o 17,1% mniej niż przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się liczba ofert zarówno z sektora publicznego (o 14,6%), jak i prywatnego (o 17,4%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 9,8% ogółu ofert (wobec 9,5% w sierpniu ub. roku). W końcu sierpnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 26,6% ogółu ofert (wobec 29,6% rok wcześniej). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu sierpnia br. 4,2% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, 3,5% dotyczyło stażu, a 0,1% skierowanych było do absolwentów.

W końcu sierpnia br. zadeklarowano więcej niż przed miesiącem i przed rokiem zwolnień grupowych – 117 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 17,6 tys. pracowników, w tym 2,3 tys. z sektora publicznego (w końcu lipca br. odpowiednio 104 zakłady, 16,1 tys. pracowników, w tym 2,3 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu sierpnia ub. roku – 115 zakładów, 14,0 tys. pracowników, w tym 1,9 tys. z sektora publicznego).

3 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wykres 2. Oferty pracy stan w końcu miesiąca

Chart 2. Job offers as of the end of a month

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę** w końcu II kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 151,8 tys. i była o 7,8% niższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 52,1 tys. podmiotów, tj. 6,7% jednostek ogółem (wobec 56,1 tys. podmiotów, tj. 7,3% jednostek ogółem przed rokiem). Spadek liczby wolnych miejsc pracy notowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 4,9%, 10–49 osób – o 14,3% oraz powyżej 49 osób – o 6,7%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej obniżył się udział budownictwa (o 2,9 p.proc. do 15,8%). Zmniejszył się również udział m.in. przetwórstwa przemysłowego (o 0,8 p.proc. do 22,5%), transportu i gospodarki magazynowej (również o 0,8 p.proc. do 7,2%) oraz informacji i komunikacji (o 0,6 p.proc. do 5,1%). Wzrósł natomiast udział m.in. handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 3,3 p.proc. do 20,3%) oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (o 1,0 p.proc. do 4,0%).

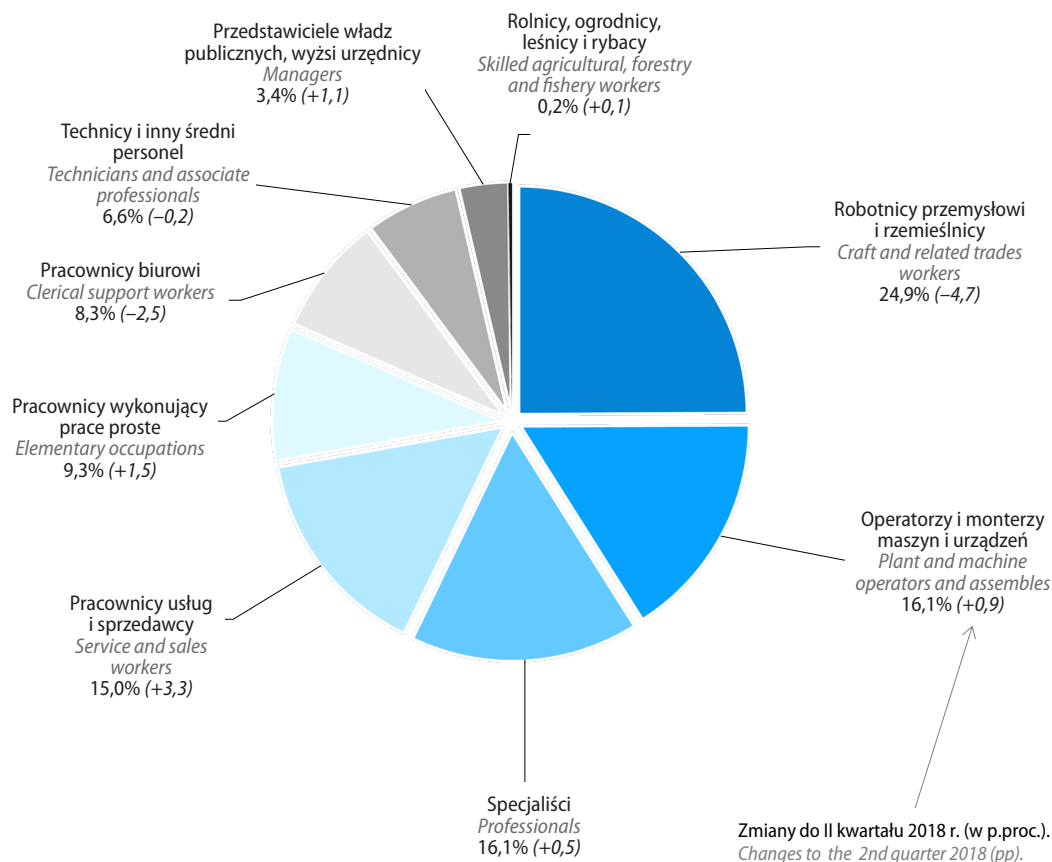
W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów, w porównaniu z końcem II kwartału ub. roku, zmniejszył się udział miejsc pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 4,7 p.proc. do 24,9%), pracowników biurowych (o 2,5 p.proc. do 8,3%) oraz techników i innego średniego personelu (o 0,2 p.proc. do 6,6%). Wzrósł natomiast udział wolnych miejsc pracy przeznaczonych dla pracowników usług i sprzedawców (o 3,3 p.proc. do 15,0%), pracowników wykonujących prace proste (o 1,5 p.proc. do 9,3%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 1,1 p.proc. do 3,4%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 0,9 p.proc. do 16,1%) oraz specjalistów (o 0,5 p.proc. do 16,1%).

W okresie styczeń–czerwiec br. **utworzono** 409,2 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. o 3,9% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 15,1% oraz 10–49 osób – o 4,6%. W podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób obserwowano wzrost o 2,4%. W strukturze nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji zmniejszył się udział m.in. przetwórstwa przemysłowego (o 2,4 p.proc. do 16,8%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 1,6 p.proc. do 4,8%). Zwiększył się natomiast udział stanowisk utworzonych m.in. w transporcie

i gospodarce magazynowej (o 1,8 p.proc. do 8,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,5 p.proc. do 6,2%), budownictwie (o 0,9 p.proc. do 14,8%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,7 p.proc. do 24,5%).

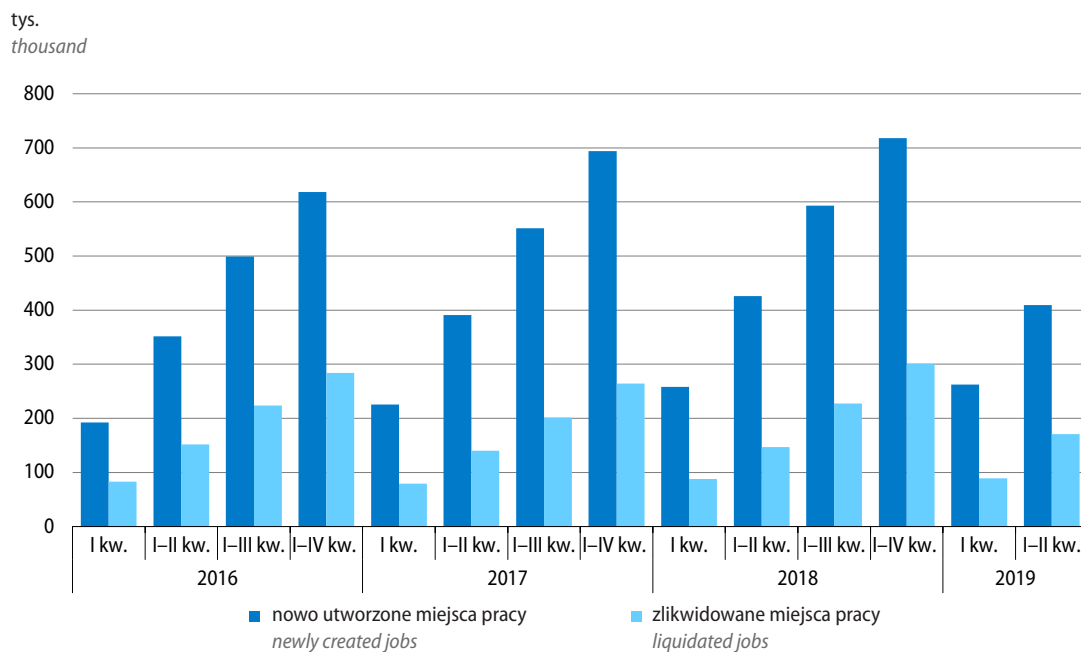
Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu II kwartału br. wolnych było jeszcze 31,5 tys. miejsc – z tego najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (20,9%), budownictwie (15,7%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,5%).

Wykres 3. Struktura wolnych miejsc pracy według zawodów w końcu II kwartału 2019 r.
 Chart 3. Structure of vacancies by occupations as of the end of the 2nd quarter 2019

W okresie styczeń–czerwiec br. **zlikwidowano** 170,6 tys. miejsc pracy, tj. o 16,3% więcej niż przed rokiem. Zwiększyła się skala likwidacji miejsc pracy we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 8,3%, 10–49 osób – o 32,3% oraz powyżej 49 osób – o 11,7%. W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji, w porównaniu z II kwartałem ub. roku, wzrósł udział zlikwidowanych miejsc pracy m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,1 p.proc. do 7,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,8 p.proc. do 7,1%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 0,8 p.proc. do 2,7%). Zmniejszył się udział miejsc zlikwidowanych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,9 p.proc. do 30,0%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,6 p.proc. do 4,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 0,6 p.proc. do 1,2%).

Wykres 4. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy
Chart 4. Newly created and liquidated jobs

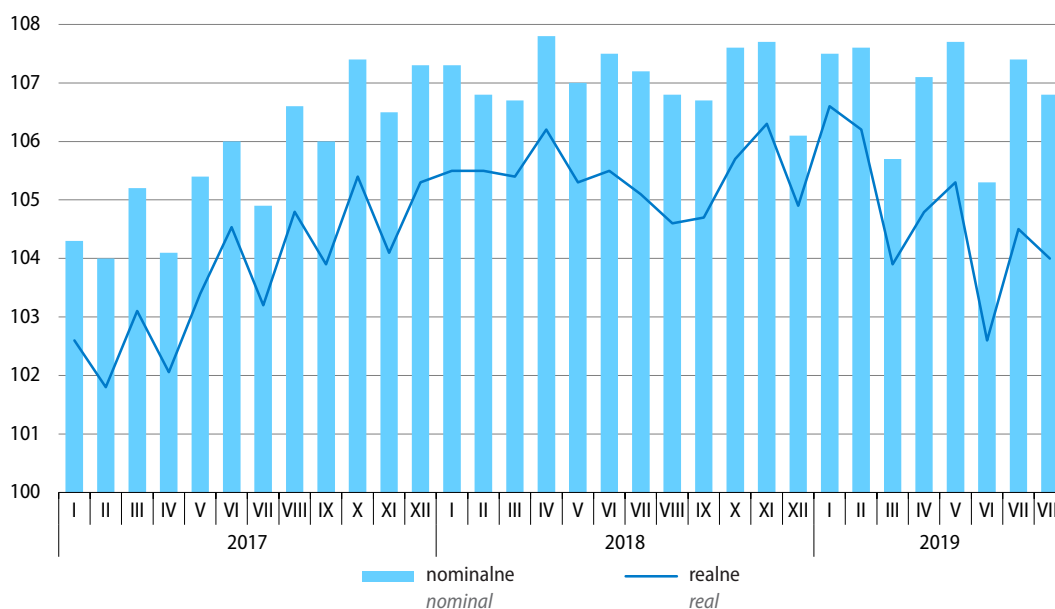

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

W sierpniu br. przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siła nabywcza wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż w poprzednim miesiącu. Dynamika nominalnych i realnych emerytur i rent brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przyspieszyła, natomiast świadczeń rolników indywidualnych – nieco zwolniła.

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w sierpniu br. wyniosło 5125,26 zł i było o 6,8% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 7,4% w lipcu br. oraz o 6,8% w sierpniu ub. roku). Płace wzrosły we wszystkich sekcjach, najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,9%). Wyższy niż przeciętnie wzrost wynagrodzeń notowano również w górnictwie i wydobywaniu (8,2%, w tym w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego – 11,2%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną gaz, parę wodną i gorącą wodę (7,4%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (7,2%). W najmniejszym stopniu wzrosły płace w informacji i komunikacji (o 4,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, budownictwie oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (po 5,0%). Wzrost przeciętnych wynagrodzeń obserwowano we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, m.in. w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 10,7%), handlu detalicznym (o 9,4%), produkcji odzieży (o 8,9%), produkcji mebli (o 8,5%) oraz w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,4%). Najślabszy wzrost notowano w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,3%) oraz w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,6%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 5104,01 zł i było o 6,8% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 7,2% przed rokiem).

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–sierpień br. była o 9,8% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 11,2%).

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto

Table 4. Average monthly gross wages and salaries

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2019		2018		2019	
	VIII		I–VIII			
	w zł <i>in PLN</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			w zł <i>in PLN</i>	
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	5125,26	106,8	106,8	107,2	106,8	5104,01
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	5156,53	106,5	106,2	107,2	106,9	5140,95
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	7892,34	108,2	98,1	109,2	109,1	7844,01
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	4906,57	106,4	107,3	107,4	106,9	4894,62
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	7795,78	107,4	105,6	106,9	104,8	7713,71
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4630,64	105,0	105,2	104,8	106,2	4634,49
Budownictwo <i>Construction</i>	5258,40	105,0	110,4	109,2	106,6	5138,51
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	4770,26	107,2	107,1	107,4	107,1	4803,77
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	4618,09	106,3	105,5	106,0	105,6	4497,93
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	3788,46	106,3	108,9	108,1	105,9	3718,60
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	8709,85	104,3	106,9	107,0	104,5	8797,43
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	5280,02	106,8	106,8	105,4	106,3	5279,29
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	7143,66	105,0	106,8	107,1	104,8	7300,51
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	3793,57	109,9	107,3	107,4	109,4	3741,39

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. zwiększyła się w skali roku o 4,0% (wobec wzrostu o 4,5% w lipcu br. oraz o 4,6% w sierpniu ub. roku). W okresie ośmiu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była o 4,6% wyższa niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku wzrost wyniósł 5,4%).

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 2362,13 zł, tj. wzrosła o 5,3% w skali roku. W okresie styczeń–sierpień br. wyniosła ona 2315,46 zł i była o 4,7% wyższa niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia z tego systemu w sierpniu br. była o 1,9% wyższa niż rok wcześniej, a w okresie ośmiu miesięcy br. zwiększyła się o 2,3% w skali roku.

Tablica 5. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
Table 5. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefit

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Liczba emerytów i rencistów <i>Number of retirees and pensioners</i>		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto <i>Average monthly gross benefit</i>			
	VIII 2019		I–VIII 2019			
	w tys. <i>in thousands</i>	VIII 2018=100	w zł <i>in PLN</i>	VIII 2018=100	w zł <i>in PLN</i>	I–VIII 2018=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>Retirement and other pensions from non-agricultural social security system</i>	8138,3	101,2	2362,13	105,3	2315,46	104,7
emerytury <i>retirement pensions</i>	6077,8	102,7	2465,29	104,9	2410,51	104,1
renty z tytułu niezdolności do pracy <i>disability pensions</i>	748,1	93,4	1924,40	106,1	1903,13	106,0
renty rodzinne <i>survivors pensions</i>	1312,5	99,1	2133,78	105,2	2116,34	105,2
Emerytury i renty rolników indywidualnych <i>Retirement and other pensions of farmers</i>	1117,5	96,9	1294,91	106,0	1285,65	105,0

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w sierpniu br. wyniosła 1294,91 zł, tj. o 6,0% więcej niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się na poziomie 1285,65 zł, tj. o 5,0% wyższym niż rok wcześniej. Siła nabywcza tych świadczeń zarówno w sierpniu br., jak i w okresie ośmiu miesięcy br. zwiększyła się o 2,6% w skali roku.

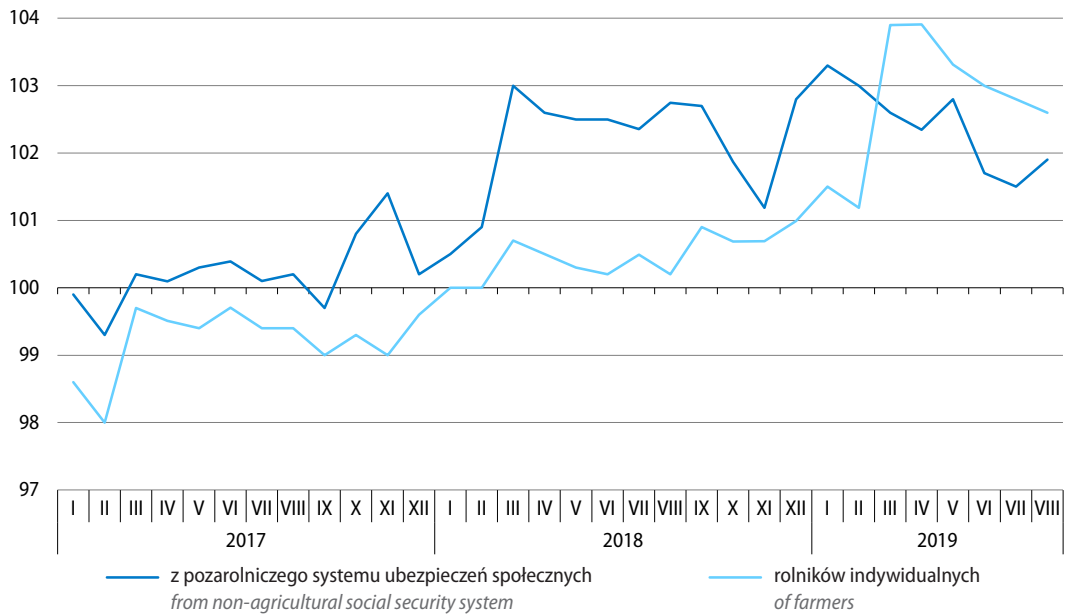
Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w sierpniu br. wyniosła 106,0 mln zł i była o 1,6% wyższa niż przed miesiącem, ale o 1,7% niższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. bezrobotnym wypłacono 905,7 mln zł, tj. o 1,8% mniej niż rok wcześniej.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w sierpniu br. wyniosła 97,6 mln zł, tj. zmniejszyła się o 14,3% w skali roku. W okresie styczeń–sierpień br. wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę 823,9 mln zł, tj. o 14,5% niższą niż w analogicznym okresie ub. roku.

W sierpniu br. zrealizowano 29,0 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 25,0 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 85,3 mln zł i była o 26,9% wyższa niż sierpniu ub. roku. W okresie styczeń–sierpień br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 648,5 mln zł, tj. o 26,6% wyższym niż przed rokiem. Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia wyniosła w tym okresie 28,4 tys. (wobec 24,1 tys. rok wcześniej).

Wykres 6. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 6. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

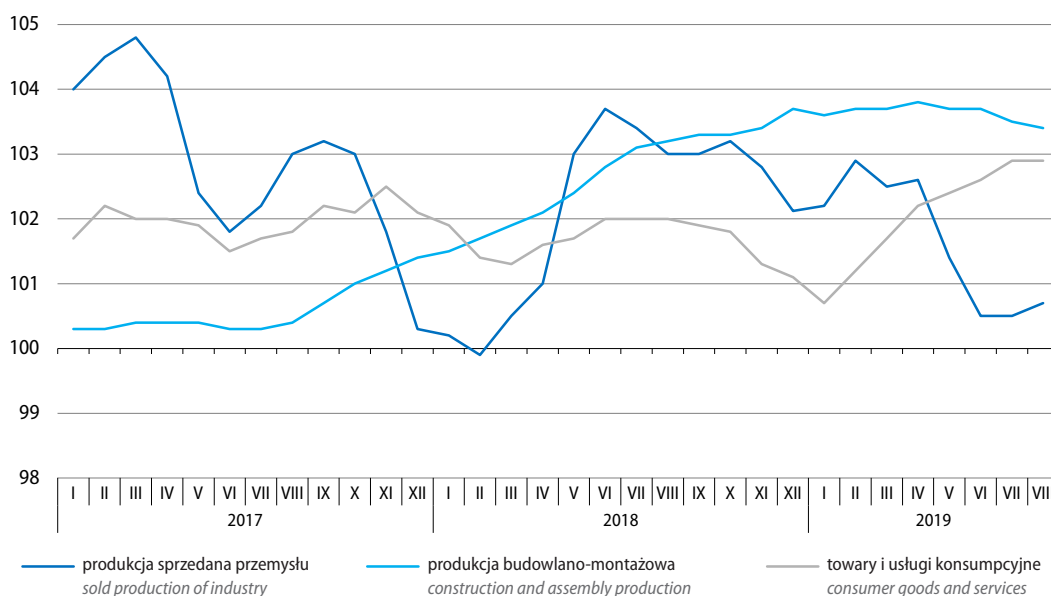

Ceny Prices

W sierpniu br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był podobny do obserwowanego przed miesiącem. Dalszemu przyspieszeniu uległa dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych. Nieznacznie zwolniło natomiast tempo wzrostu cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Po raz pierwszy od kwietnia ub. roku poniżej poziomu sprzed roku ukształtowały się ceny towarów i usług związanych z transportem. Tempo wzrostu cen producentów w przemyśle było nieco wyższe, natomiast w budownictwie – zbliżone do notowanego w lipcu br.

Wykres 7. Wskaźniki cen analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Price indices corresponding period of previous year=100

Według wstępnych danych w sierpniu br. **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** były o 0,2% wyższe niż **przed miesiącem**. Wzrosły ceny w sekcji dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,3%), w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%). W górnictwie i wydobywaniu obserwowano natomiast spadek cen (o 0,3%).

Tablica 6. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 6. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu <i>Prices of sold production of industry</i>					Ceny produkcji budowlano- montażowej <i>Prices of construction and assembly production</i>
	ogółem <i>total</i>	górnictwo i wydobywa- nie <i>mining and quarrying</i>	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	wytwarzanie i zaopatrzywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities</i>	
2018	Grudzień roku poprzedniego=100 <i>December of previous year=100</i>					
VIII	102,5	100,2	102,7	102,2	101,0	102,1
2019						
VIII	101,2	101,0	100,9	103,5	102,1	102,0
2018	Miesiąc poprzedni=100 <i>Previous month=100</i>					
VIII	100,0	99,0	100,0	100,7	99,9	100,3
IX	100,5	99,8	100,5	100,3	100,1	100,4
X	100,5	101,5	100,5	99,9	100,2	100,4
XI	99,6	100,6	99,5	100,6	100,1	100,4
XII	99,0	99,4	98,9	100,1	100,2	100,4
2019						
I	100,2	100,7	100,0	101,5	100,5	100,2
II	100,5	103,7	100,4	100,0	100,4	100,1
III	100,1	99,4	100,2	100,2	100,1	100,3
IV	100,4	100,5	100,4	100,7	100,4	100,4
V	100,2	97,5	100,2	100,4	99,9	100,3
VI	99,5	98,6	99,4	100,7	100,3	100,3
VII	100,1	101,0	100,1	99,9	100,2	100,2
VIII	100,2	99,7	100,2	100,1	100,3	100,2
2018	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>Corresponding period of previous year=100</i>					
VIII	103,0	104,2	103,2	100,9	101,1	103,2
IX	103,0	104,7	103,1	101,4	101,1	103,3
X	103,2	101,3	103,4	101,9	101,3	103,3
XI	102,8	102,0	102,8	102,9	101,6	103,4
XII	102,1	101,5	102,1	103,1	101,6	103,7
2019						
I	102,2	102,4	102,0	104,6	101,8	103,6
II	102,9	106,6	102,6	104,6	102,2	103,7
III	102,5	104,1	102,1	104,8	102,3	103,7
IV	102,6	105,0	102,2	105,3	102,5	103,8
V	101,4	100,3	101,1	104,7	102,4	103,7
VI	100,5	97,7	100,2	105,2	102,4	103,7
VII	100,5	101,6	100,0	105,0	102,3	103,5
VIII	100,7	102,3	100,2	104,4	102,8	103,4
I-VIII	101,7	102,4	101,3	104,8	102,3	103,6

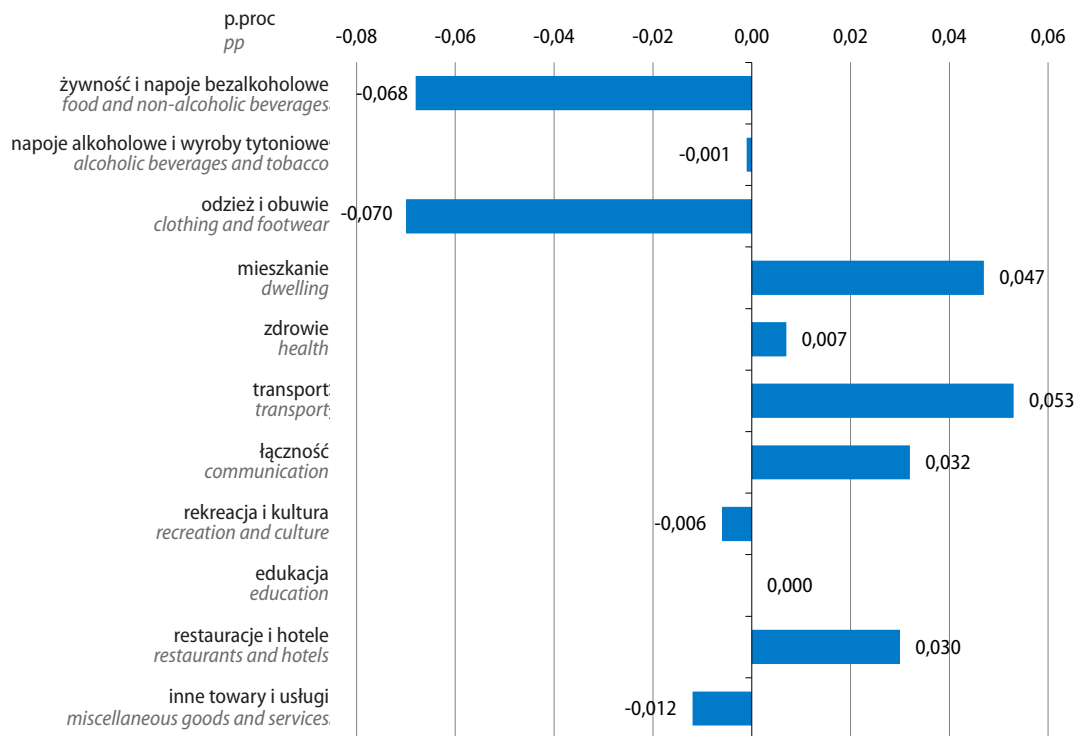
W skali roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu w sierpniu br. wzrosły o 0,7% (wobec wzrostu o 0,5% przed miesiącem). Podniesiono ceny we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 4,4%. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji wzrost cen wyniósł 2,8%, a w górnictwie i wydobywaniu – 2,3%. Nieznacznie wzrosły także ceny w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%). Spośród działów tej sekcji wzrost cen obserwowano m.in. w produkcji: wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,7%), pozostałego sprzętu transportowego (o 3,2%), wyrobów tytoniowych (o 2,9%), wyrobów farmaceutycznych (o 2,8%), skór i wyrobów skórzanych (o 1,8%), artykułów spożywczych (o 1,5%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,4%) oraz urządzeń elektrycznych (o 1,1%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny m.in. w produkcji: wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,1%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,4%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (po 1,5%), a także papieru i wyrobów z papieru oraz metali (po 2,0%).

Szacuje się, że w sierpniu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były o 0,2% wyższe niż przed miesiącem, a w skali roku wzrosły o 3,4%.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. były zbliżone do notowanych **przed miesiącem**. Największy wpływ na wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem miał spadek cen odzieży i obuwia oraz żywności (po 0,07 p.proc.). Wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz w zakresie transportu podwyższyły wskaźnik cen ogółem po 0,05 p.proc.

Wykres 8. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w sierpniu 2019 r. miesiąc poprzedni=100

Chart 8. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in August 2019 previous month=100

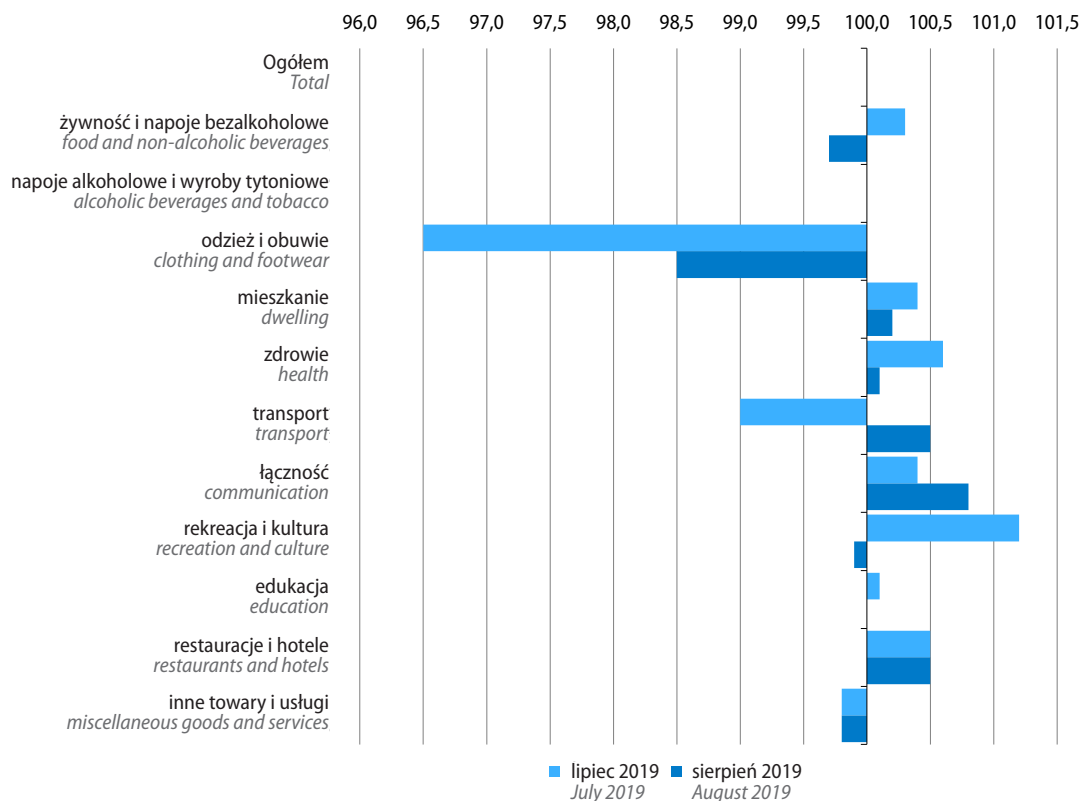
Ceny żywności w sierpniu br. były o 0,3% niższe niż przed miesiącem, natomiast ceny napojów bezalkoholowych – wyższe o 0,2%. Mniej niż w lipcu br. konsumenci płacili m.in. za warzywa (o 2,7%) oraz ryż (o 0,8%). Tańsze były również oleje i tłuszcze – przeciętnie o 0,3% (w tym masło – o 0,9%) oraz mąka, a także kasze i ziarna zbóż (po 0,1%). Podrożały natomiast m.in.: cukier (o 1,0%), makarony i produkty makaronowe (o 0,8%), owoce (o 0,4%), pieczywo (o 0,3%) oraz ryby i owoce morza (o 0,2%). Nieco wyższe niż przed miesiącem były ceny mięsa – przeciętnie o 0,1% (w tym wędliny podrożały o 0,5%, obniżyły się ceny mięsa drobiowego – o 1,0% oraz mięsa wołowego – o 0,2%, a ceny mięsa wieprzowego nie uległy zmianie). Więcej niż w lipcu br. płacono również za artykuły zaliczane do grupy „mleko, sery i jaja” – przeciętnie o 0,1% (w tym wzrosły ceny mleka i śmietany – po 0,3%, a spadły – serów i twarogów, jaj oraz jogurtów – po 0,1%).

Ceny obuwia były o 2,5% niższe niż w lipcu br., a ceny odzieży spadły o 1,2%.

Towary i usługi związane z mieszkaniem podrożały o 0,2%. Wzrosły opłaty za wywóz śmieci (o 2,6%), usługi kanalizacyjne (o 0,2%) oraz za zaopatrzenie w wodę (o 0,1%). Ceny nośników energii były zbliżone do notowanych przed miesiącem (w tym podobne do obserwowanych w lipcu br. były opłaty za energię elektryczną i opał, tańszy był natomiast gaz – o 0,2%, a droższa energia cieplna – o 0,2%). Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego nie uległy istotnej zmianie.

Wykres 9. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych miesiąc poprzedni=100

Chart 9. Price indices of consumer goods and services previous month=100

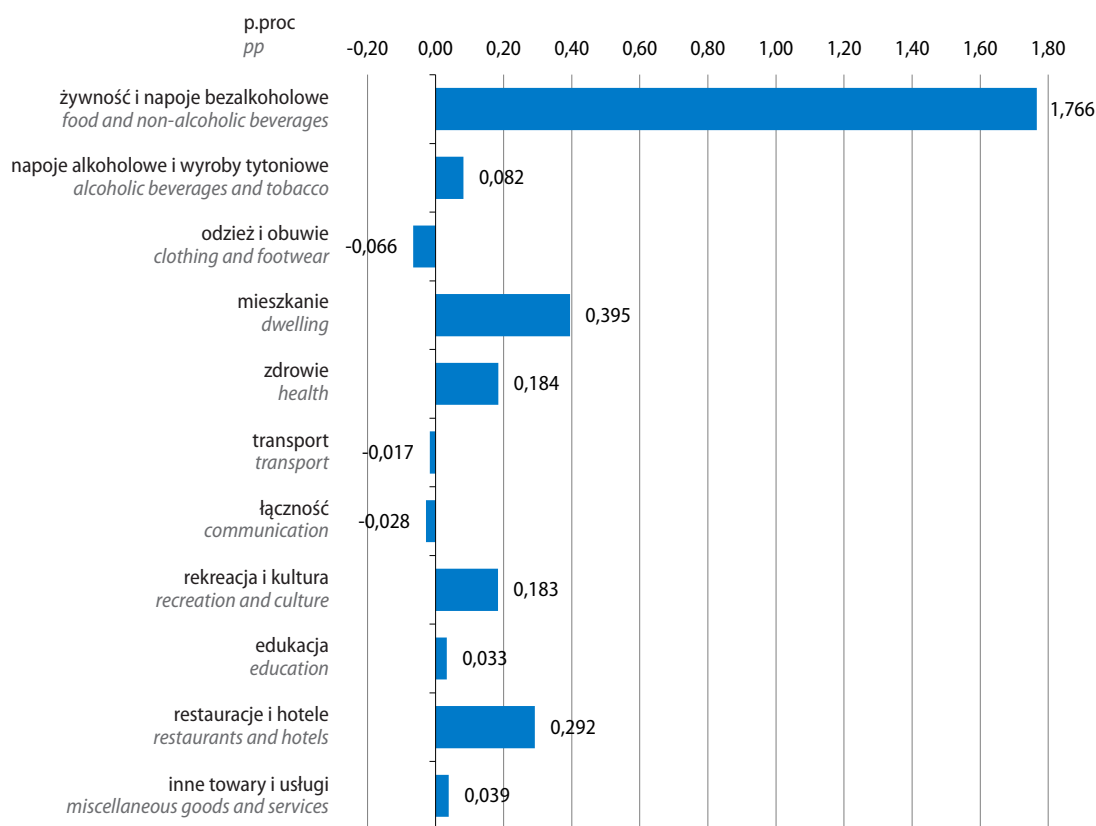

Ceny w zakresie transportu były o 0,5% wyższe niż w lipcu br. Więcej niż przed miesiącem konsumenci płacili m.in. za usługi transportowe (o 14,7%). Niższe były natomiast ceny paliw do prywatnych środków transportu – przeciętnie o 1,2% (w tym potaniał gaz ciekły – o 4,7%, olej napędowy – o 0,9% oraz benzyna – o 0,8%). Spadły także ceny samochodów osobowych – o 1,0%.

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. wzrosły o 2,9% (w tym towary podrożały o 2,3%, a usługi – o 4,3%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych, cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz ze zdrowiem, które podwyższyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 1,77 p.proc. i o 0,39 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,07 p.proc.

Wykres 10. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w sierpniu 2019 r. analogiczny okres roku poprzedni=100

Chart 10. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in August 2019 corresponding period of previous year=100

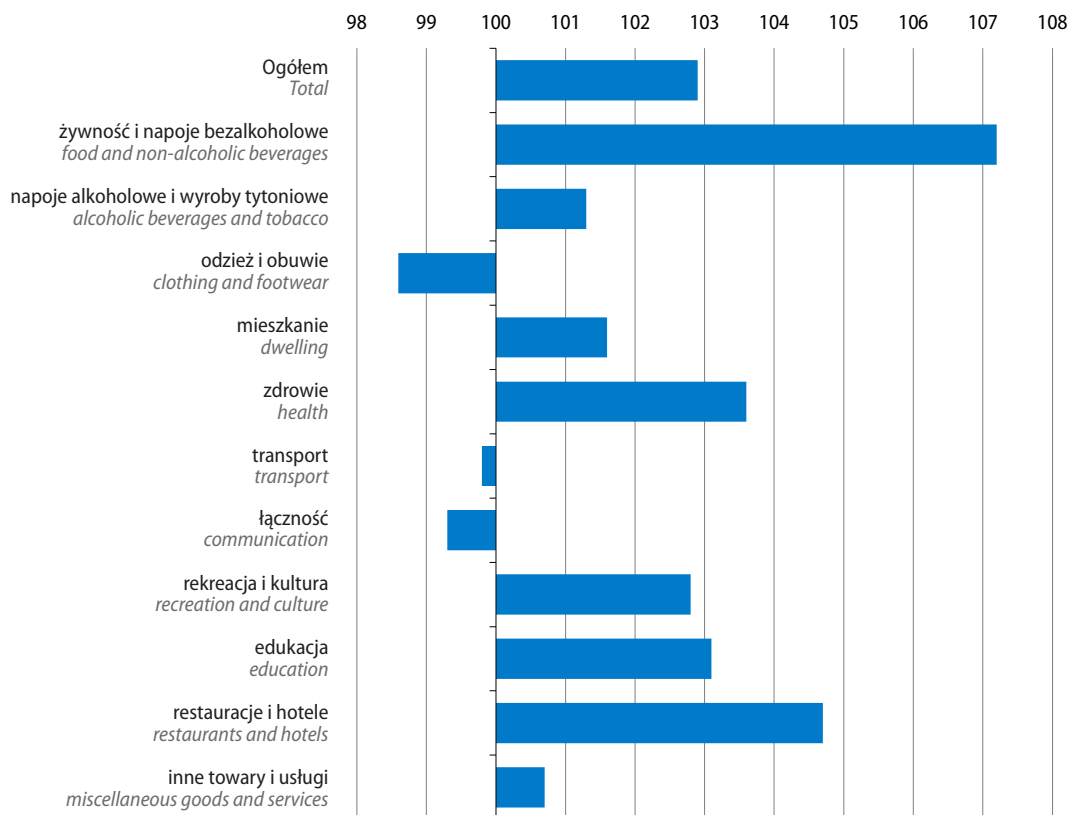

Tablica 7. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 7. Price indices of consumer goods and services

Okresy <i>Periods</i>	Ogółem <i>Total</i>	żywność i napoje bezalko- holowe <i>food and non- alcoholic beverages</i>	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>alcoholic beverages and tobacco</i>	odzież i obuwie <i>clothing and footwear</i>	mieszka- nie <i>dwelling</i>	zdrowie <i>health</i>	transport <i>transport</i>	łączność <i>communi- cation</i>	rekreacja i kultura <i>recreation and culture</i>	edukacja <i>education</i>	resta- racje i hotele <i>resta- rants and hotels</i>
2018	Grudzień roku poprzedniego=100 <i>December of previous year=100</i>										
VIII	100,5	99,2	101,5	92,9	101,1	101,6	104,8	98,9	102,5	100,6	102,1
2019											
VIII	102,2	105,2	101,4	94,0	101,0	102,3	100,8	104,6	103,9	100,7	103,6
2018	Miesiąc poprzedni=100 <i>Previous month=100</i>										
VIII	100,0	99,3	99,9	98,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,1	100,1	100,2
IX	100,2	100,6	100,2	102,4	100,2	100,4	99,7	97,7	99,1	101,4	100,4
X	100,4	100,4	99,7	103,9	100,2	99,9	100,7	99,9	99,5	100,6	100,2
XI	100,0	100,0	100,4	99,9	100,2	100,8	100,2	97,4	99,3	100,3	100,3
XII	100,0	100,7	99,6	98,6	100,0	100,1	98,6	99,9	100,5	100,0	100,2
2019											
I	99,8	101,1	100,4	95,8	99,1	100,2	97,4	101,8	101,1	100,3	100,5
II	100,4	100,9	100,2	98,3	100,4	100,3	100,4	100,9	100,2	100,1	100,3
III	100,3	100,4	100,2	103,2	100,2	100,1	100,2	99,9	100,2	100,0	100,4
IV	101,1	101,0	99,9	103,1	100,6	100,3	104,4	100,0	100,5	100,0	100,4
V	100,2	101,4	100,5	99,9	100,1	100,5	98,4	99,6	99,5	100,0	100,7
VI	100,3	100,3	100,1	98,8	100,1	100,2	100,6	101,1	101,3	100,1	100,4
VII	100,0	100,3	100,0	96,5	100,4	100,6	99,0	100,4	101,2	100,1	100,5
VIII	100,0	99,7	100,0	98,5	100,2	100,1	100,5	100,8	99,9	100,0	100,5
2018	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>Corresponding period of previous year=100</i>										
VIII	102,0	102,1	101,8	96,6	102,1	101,8	108,5	99,1	101,6	102,2	102,9
IX	101,9	102,3	101,6	96,7	102,0	102,1	107,0	96,4	101,8	102,6	103,0
X	101,8	101,8	101,5	97,1	101,8	102,1	107,5	96,4	101,9	102,8	103,1
XI	101,3	100,7	101,7	97,3	101,8	102,9	106,1	94,1	100,7	103,0	103,1
XII	101,1	100,9	101,4	97,3	101,7	102,9	104,0	93,9	100,9	103,0	103,1
2019											
I	100,7	100,8	101,3	97,0	100,4	102,6	101,9	95,4	101,2	103,1	103,3
II	101,2	102,1	101,4	96,8	100,6	102,6	102,5	97,6	101,3	103,1	103,4
III	101,7	102,6	101,5	97,6	101,0	102,9	103,5	97,5	101,9	103,1	103,6
IV	102,2	103,3	101,1	97,8	101,4	103,0	104,8	98,1	102,4	103,0	103,8
V	102,4	105,0	101,4	98,1	101,5	103,1	101,7	97,4	102,9	103,0	104,1
VI	102,6	105,7	101,5	98,4	101,5	103,1	101,4	98,5	103,4	103,1	104,1
VII	102,9	106,8	101,2	98,5	101,7	103,7	100,3	98,9	103,0	103,1	104,4
VIII	102,9	107,2	101,3	98,6	101,6	103,6	99,8	99,3	102,8	103,1	104,7
I-VIII	102,1	104,2	101,3	97,8	101,2	103,1	102,0	97,8	102,4	103,1	103,9

Wykres 11. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2019 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 11. Price indices of consumer goods and services in August 2019 corresponding period of previous year=100

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w sierpniu br. wyniósł 7,2%, przy czym żywność podrożała o 7,8%, a napoje bezalkoholowe – o 1,5%. Znacznie więcej niż w sierpniu ub. roku płacono za warzywa (o 34,8%), cukier (o 24,9%), pieczywo (o 9,4%), mąkę (o 8,0%) oraz owoce (o 7,3%). Droższe było także mięso – przeciętnie o 6,8% (w tym podniesiono ceny mięsa wieprzowego – o 12,8% i wędlin – o 7,2%, a także mięsa wołowego – o 0,7% i drobiowego – o 0,5%). Wzrosły również ceny ryżu (o 5,2%), ryb i owoców morza (o 4,6%), kasz i ziaren zbóż (o 4,0%) oraz makaronów i produktów makaronowych (o 3,6%). Podrożały także artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” – przeciętnie o 0,8% (w tym wzrosły ceny jogurtów – o 2,3%, serów i twarogów – o 1,9%, śmietany – o 1,4%, przy spadku cen jaj – o 4,6%). Mniej niż przed rokiem płacono natomiast za oleje i tłuszcze – przeciętnie o 5,0% (w tym masło było tańsze o 9,6%).

Ceny odzieży obniżyły się w skali roku o 1,9%, a obuwia – o 0,6%.

Ceny w zakresie mieszkania były o 1,6% wyższe niż przed rokiem. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 27,1%, usługi kanalizacyjne – o 4,2% oraz za zaopatrzenie w wodę – o 2,4%. Niższe niż w lipcu ub. roku były natomiast opłaty za nośniki energii – przeciętnie o 1,4% (w tym energia elektryczna była o 5,8% tańsza wobec droższej energii cieplnej i gazu – po 1,9% oraz opału – o 0,2%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły o 0,7%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były o 3,6% wyższe niż w sierpniu ub. roku. Wzrosły opłaty za usługi lekarskie (o 5,7%), stomatologiczne (o 3,5%) oraz szpitalne (o 3,2%), jak również za usługi sanatoryjne (o 0,8%). Droższe niż przed rokiem były także wyroby farmaceutyczne (o 3,7%).

Towary i usługi w zakresie transportu były o 0,2% tańsze niż przed rokiem. Obniżono ceny paliw do prywatnych środków transportu – przeciętnie o 0,4% (w tym mniej niż przed rokiem płacono za gaz ciekły – o 12,9% wobec droższej benzyny i oleju napędowego – po 0,9%). Spadły także ceny samochodów osobowych (o 4,2%). Wzrosły natomiast opłaty za usługi transportowe (o 5,9%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą wzrosły w skali roku o 2,8%. Podrożały usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 6,8%), gazety i czasopisma (o 3,2%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 2,8%), a także książki (o 1,3%). Spadły natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 4,6%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie wrzesień 2018 r. – sierpień 2019 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 1,8% (wobec wzrostu o 1,8% w okresie sierpień 2018 r. – lipiec 2019 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹ wzrosły w tym okresie o 1,7%.

¹ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2019 r. – struktura spożycia z 2017 r. w cenach grudnia 2018 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo Agriculture

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 19,9°C i była o 2,6°C wyższa od średniej normy z lat 1971–2000. Średnia suma opadów kształtowała się na poziomie ok. 64 mm i była o ok. 10% niższa od średniej wieloletniej.

Ciepła, słoneczna pogoda w sierpniu br. sprzyjała przeprowadzaniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Wysoka temperatura powietrza i niedobór opadów deszczu wraz z ich nierównomiernym rozkładem zarówno w układzie regionalnym, jak i czasowym powodowały w wielu rejonach kraju dalsze pogłębianie deficytu wody w glebie.

W pierwszej połowie sierpnia br. zakończono na ogół zbiór rzepaku i rzepiku, a do końca miesiąca – żniwa zbóż ozimych i jarych. Na polach prowadzono uprawy poźniwne, wykonywano podorywki oraz orki przedsięwne, wysiewano poplony ścierniskowe.

Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie sierpnia br. rozpoczęto siewy rzepaku ozimego, a pod koniec miesiąca lokalnie obserwowano wschody tych roślin. W ciągu miesiąca trwał zbiór liści tytoniu. W drugiej połowie sierpnia br. rozpoczęto wykopki ziemniaków.

Na rynku rolnym w sierpniu br. spośród produktów pochodzenia roślinnego przeciętne ceny skupu większości gatunków zbóż były niższe niż przed rokiem; wzrosły natomiast ceny ziemniaków. Wyższe niż w sierpniu ub. roku były ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego, oprócz cen żywca wołowego.

Tablica 8. Skup zbóż^a
Table 8. Procurement of cereals^a

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	VII–VIII 2019		VIII 2019		
	w tys. ton <i>in thousand tonnes</i>	VII–VIII 2018=100	w tys. ton <i>in thousand tonnes</i>	VIII 2018=100	VII 2019=100
Ziarno zbóż^b <i>Cereal grains^b</i>	2321,1	103,7	1250,3	113,6	116,8
w tym: <i>of which:</i>					
Pszenica <i>Wheat</i>	1378,4	96,5	800,4	108,8	138,5
Żyto <i>Rye</i>	261,0	127,5	151,0	140,5	137,2

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without the procurement realized by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals designated for sowing.

Dostawy **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) do skupu zrealizowane od początku nowego sezonu 2019/2020 były o 3,7% większe niż przed rokiem. Po tegorocznych żniwach przeprowadzonych w sprzyjających warunkach, w sierpniu br. dostawy ziarna były wyraźnie większe niż przed miesiącem (o 16,8%) oraz przed rokiem o (13,6%).

Tablica 9. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Table 9. Procurement of major animal products^a

Wyszczególnienie Specification	I–VIII 2019		VIII 2019		
	w tys. ton in thousand tonnes	I–VIII 2018=100	w tys. ton in thousand tonnes	VIII 2018=100	VII 2019=100
Żywiec rzeźny^b <i>Animal for slaughter^b</i>	2788,2	96,5	297,6	102,3	98,4
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) <i>cattle (including calves)</i>	240,8	92,1	18,4	98,1	81,5
wieprzowy <i>pigs</i>	1011,6	93,3	95,3	102,4	102,4
drobiowy <i>poultry</i>	1531,6	99,5	183,7	102,6	98,5
Mleko <i>Milk</i>	8036,9 ^c	102,3	998,2 ^c	102,1	97,4

a W okresie VII–VIII bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

a In the period VII–VIII without the procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

W sierpniu br. **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) był o 1,6% mniejszy niż przed miesiącem, w wyniku ograniczenia dostaw większości podstawowych gatunków żywca. Jednocześnie podaż żywca rzeźnego ogółem była o 2,3% wyższa niż w sierpniu ub. roku.

Tablica 10. Ceny podstawowych produktów rolnych
 Table 10. Average prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	VIII 2019			I–VIII 2019		VIII 2019			I–VIII 2019	
	w zł in PLN	VIII 2018= =100	VII 2019= =100	w zł in PLN	VIII 2018= =100	w zł in PLN	VIII 2018= =100	VII 2019= =100	w zł in PLN	I–VIII 2018= =100
Pszenvica ^a za 1 dt Wheat ^a – per dt	66,39	88,3	98,2	74,91	108,4	90,04	108,6	96,7	93,64	115,4
Żyto ^a za 1 dt Rye ^a – per dt	56,94	90,9	98,5	63,37	108,0	72,44	109,7	96,6	74,87	114,9
Ziemniaki ^b za 1 dt Potatoes ^b – per dt	67,79	173,9	62,3	83,83	158,5	233,34	219,7	114,7	176,72	194,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:										
w tym: of which:										
bydło ^c (bez cieląt) cattle ^c (excluding calves)	6,11	93,7	98,1	6,36	97,9	6,47	92,2	101,4	6,94	98,2
w tym młode bydło of which young cattle	6,24	92,4	98,1	6,46	96,8	6,74	92,1	102,4	7,19	97,4
trzoda chlewna pigs	5,82	120,9	103,2	5,13	112,9	5,99	117,9	102,4	5,47	110,1
drób poultry	4,10	100,7	101,5	3,89	104,6	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt. Piglet – per head	.	x	x	.	x	215,00	114,9	105,7	193,47	104,1
Mleko za 1 hl Milk per hl	130,62	100,6	100,4	134,96	101,9	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne. c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

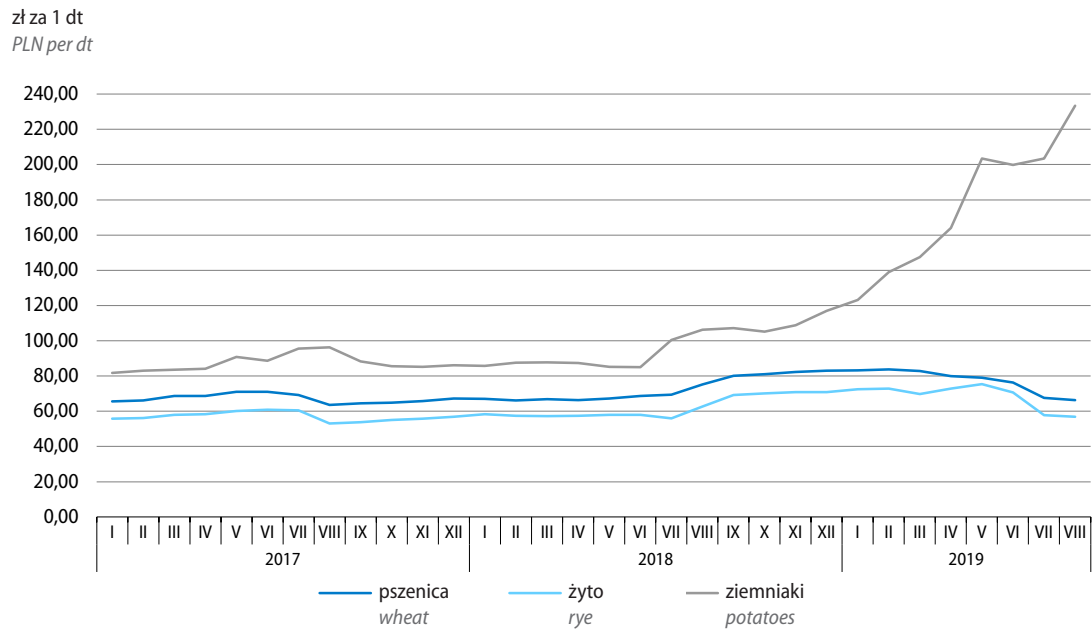
a In procurement excluding cereals designated for sowing. b On marketplace – late edible. c On marketplace – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

W sierpniu br., po żniwach, na obydwu rynkach utrzymał się spadek cen większości podstawowych gatunków **zbóż** w skali miesiąca. Ceny zbóż w skupie były niższe, a na targowiskach wyższe niż przed rokiem.

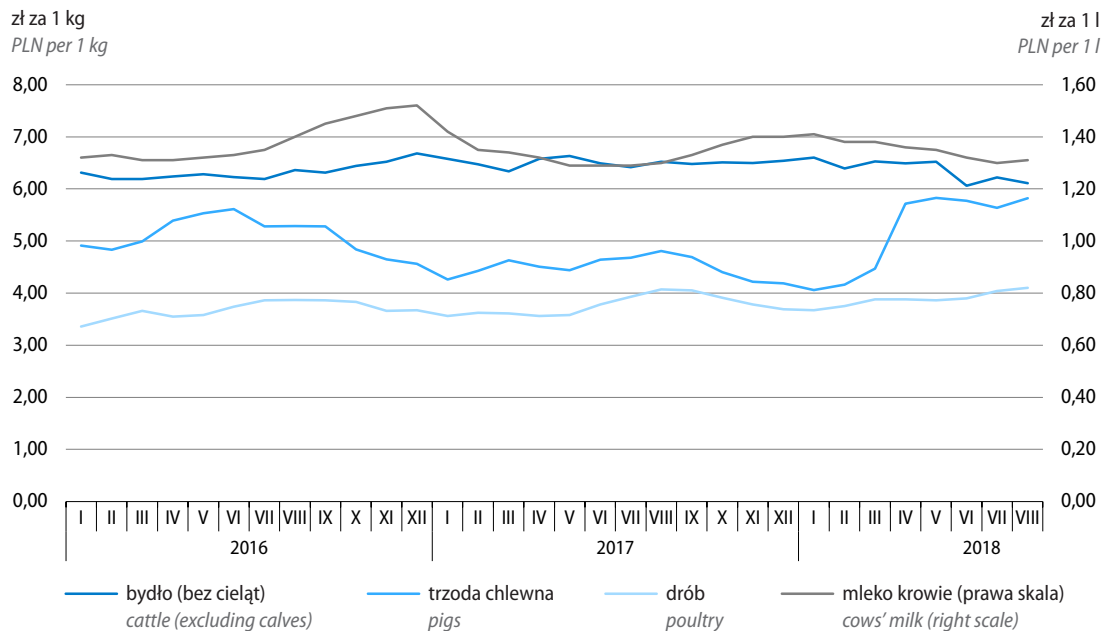
Podaż **ziemniaków** w sierpniu br. wyniosła 92,2 tys. ton, tj. dwukrotnie więcej niż w lipcu br., ale o 33,8% mniej niż przed rokiem. Średnia cena skupu tego surowca była o 37,7% niższa niż przed miesiącem, ale o 73,9% wyższa niż przed rokiem. Na targowiskach za ziemniaki jadalne płacono o 14,7% więcej niż przed miesiącem i ponad dwukrotnie więcej niż przed rokiem.

Pomimo zwiększonych dostaw **żywca wieprzowego**, w sierpniu br. przeciętne ceny w skupie i na targowiskach były wyższe od notowanych przed miesiącem oraz przed rokiem. Relacja cen skupu żywca do cen żyta na targowiskach wyniosła 8,0 (wobec 7,5 w lipcu br. i 7,3 w sierpniu ub. roku). Przeciętne ceny prosiąt do dalszego chowu w obrocie targowiskowym w sierpniu br. były wyższe niż przed miesiącem (o 5,7%) i przed rokiem (o 14,9%).

Wykres 12. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków
 Chart 12. Average procurement prices of cereal grain and average marketplace prices of potatoes

Wykres 13. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 13. Average procurement prices of animals for slaughter and of cows' milk

Według reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w czerwcu br. **pogłowie trzody chlewnej** było o 8,9% mniejsze niż przed rokiem. W porównaniu ze stanem z czerwca ub. roku pogłowie zmniejszyło się we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, najbardziej w przypadku trzody chlewnej przeznaczonej na chów (o 13,3%).

Tablica 11. Pogłowie trzody chlewnej

Table 11. Pig livestock

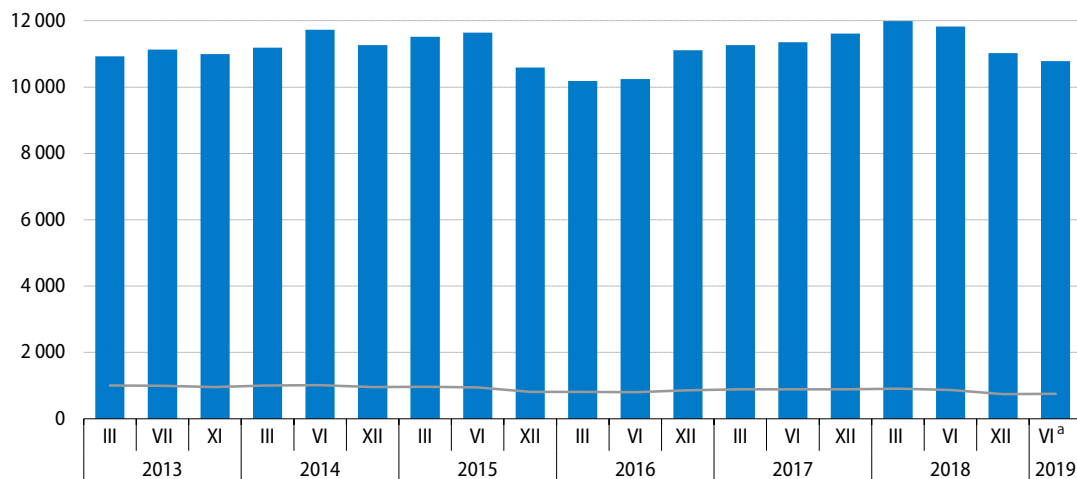
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	XII 2018		VI 2019 ^a	
	w tys. sztuk <i>in thousand heads</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>		w tys. sztuk <i>in thousand heads</i>
Ogółem <i>Total</i>	11027,7	92,6	91,1	10780,5
Prosięta do 20 kg <i>Piglets up to 20 kg</i>	2278,9	83,7	88,2	2418,7
Warchlaki od 20 do 50 kg <i>Piglets of 20–50 kg</i>	3228,7	92,0	88,6	3043,2
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej: <i>Pigs of 50 kg and more:</i>				
na ubój <i>for slaughter</i>	4761,9	100,2	95,5	4549,9
na chów <i>for breeding</i>	758,3	82,0	86,7	768,7
w tym lochy <i>of which sows</i>	744,6	82,0	86,7	754,8
w tym prośne <i>of which in farrow</i>	501,6	81,3	90,9	530,6

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Wykres 14. Pogłowie trzody chlewnej

Chart 14. Pig livestock

tys. szt.
thousand heads

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

■ trzoda chlewna
pigs

— lochy
sows

W sierpniu br. przy podaży o 1,5% niższej niż przed miesiącem, ale o 2,6% wyższej niż przed rokiem, utrzymał się wzrost cen skupu **drobiu rzeźnego** (który w odniesieniu do lipca br. wyniósł 1,5%, a w skali roku – 0,7%).

Ceny **żywcza wołowego i młodego bydła rzeźnego** na targowiskach wzrosły, a w skupie spadły w stosunku do lipca br. Na obydwu rynkach ceny tego surowca kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

Według wyników badania przeprowadzonego w czerwcu br. **pogłowie bydła** ogółem było o 1,5% większe niż przed rokiem. Wzrost pogłowia ogółem wynikał ze zwiększenia liczebności wszystkich grup produkcyjnych bydła, najbardziej grupy młodego bydła od 1 do 2 lat (o 1,9%).

Tablica 12. Pogłowie bydła

Table 12. Cattle livestock

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	XII 2018		VI 2019 ^a	
	w tys. sztuk <i>in thousand heads</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>		w tys. sztuk <i>in thousand heads</i>
Ogółem <i>Total</i>	6183,3	102,4	101,5	6296,7
Cielęta poniżej 1 roku <i>Bovines less than 1 year old</i>	1709,4	99,8	101,4	1709,5
Młode bydło od 1 do 2 lat <i>Bovines aged between 1 and 2</i>	1731,7	103,8	101,9	1767,6
Bydło 2-letnie i starsze <i>Bovines aged 2 years and over</i>	2742,3	103,3	101,4	2819,6
w tym krowy <i>of which cows</i>	2417,4	103,3	101,3	2461,0

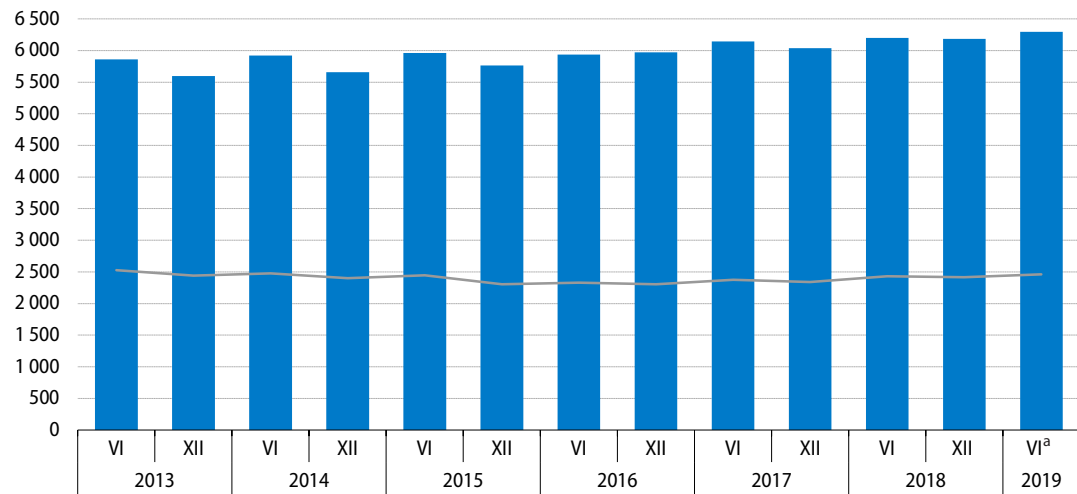
a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Od początku br. skupiono o 2,3% więcej **mleka** niż w okresie styczeń–sierpień ub. roku. W sierpniu br. przeciętna cena mleka była nieznacznie wyższa niż w lipcu br. (po spadku w poprzednich miesiącach); w skali roku utrzymał się wzrost cen tego surowca.

Wykres 15. Pogłowie bydła
Chart 15. Cattle livestock

tys. szt.

thousand heads

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

■ bydło ogółem
cattle

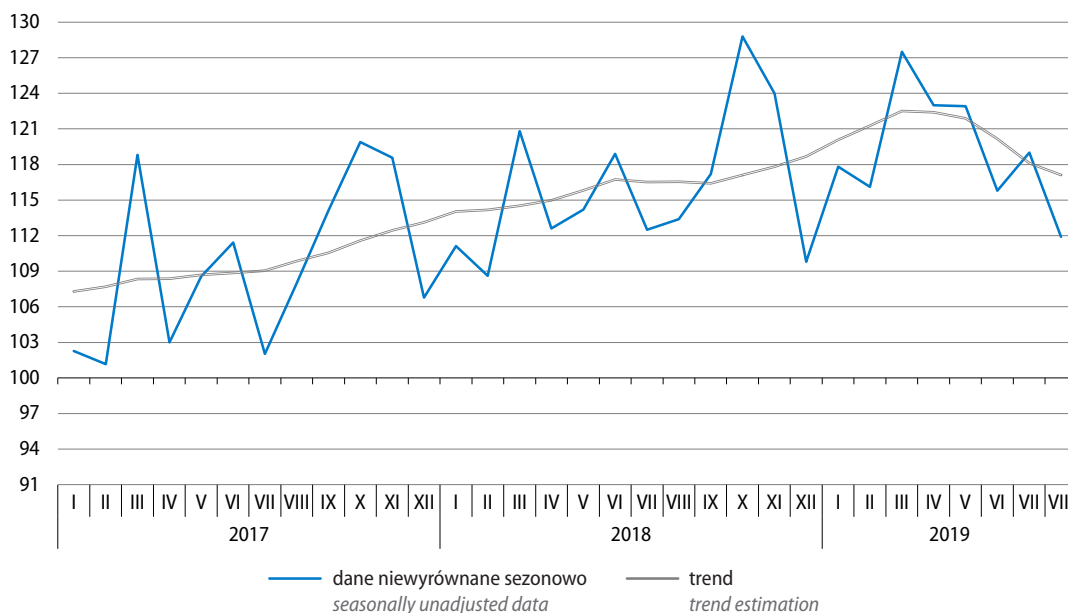
— krowy
cows

Przemysł Industry

W sierpniu br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹ była o 1,3% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,8% w lipcu br. oraz o 5,0% w sierpniu ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym notowano wzrost produkcji w skali roku – o 1,7%, przy spadku w skali miesiąca – o 1,2%.

Wykres 16. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 16. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2015=100

Spośród sekcji przemysłu produkcja sprzedana (niewyrównana sezonowo), podobnie jak w poprzednich miesiącach, obniżyła się w górnictwie i wydobywaniu – o 8,4%. Spadek odnotowano także w przetwórstwie przemysłowym, tj. sekcji o największym udziale w przemyśle ogółem – o 1,3% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 0,3%. Wyższa niż w sierpniu ub. roku była natomiast sprzedaż w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 6,6%.

W okresie styczeń–sierpień br. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,3% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 6,5%). Sprzedaż zwiększyła się we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym najbardziej w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

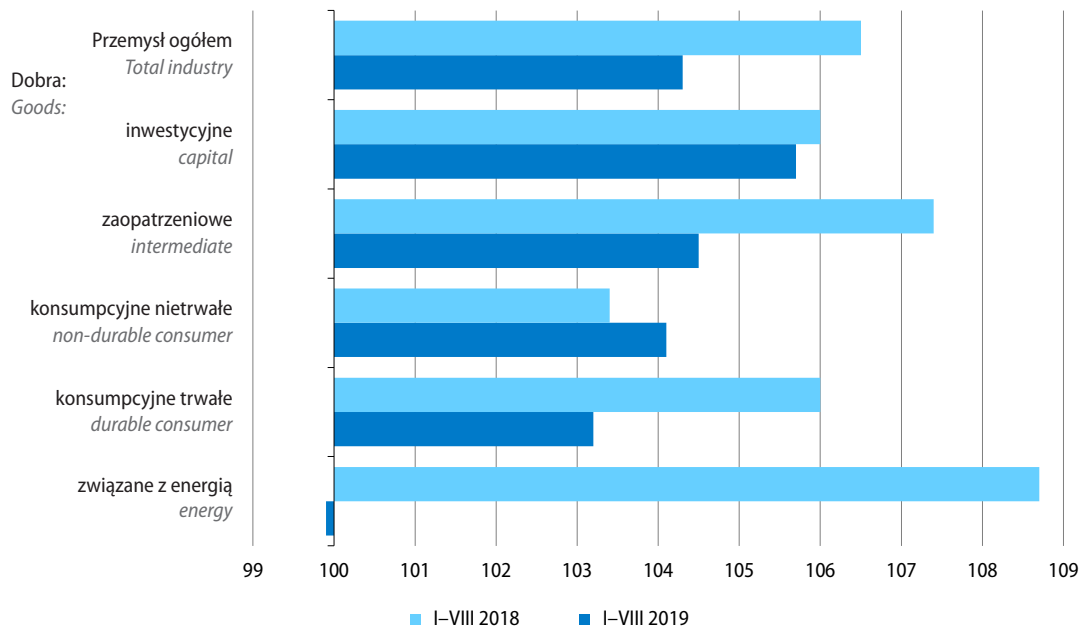
W większości **głównych grupowań przemysłowych** w okresie styczeń–sierpień br. obserwowano wzrost produkcji sprzedanej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku: w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 5,7%, zaopatrzeniowych – o 4,5%, konsumpcyjnych nietrwałych – o 4,1% i konsumpcyjnych trwałych – o 3,2%. Niewielki spadek notowano natomiast w produkcji dóbr związanych z energią – o 0,1%.

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–sierpień br. była o 2,3% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia – o 2,0% oraz przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto – o 6,9%.

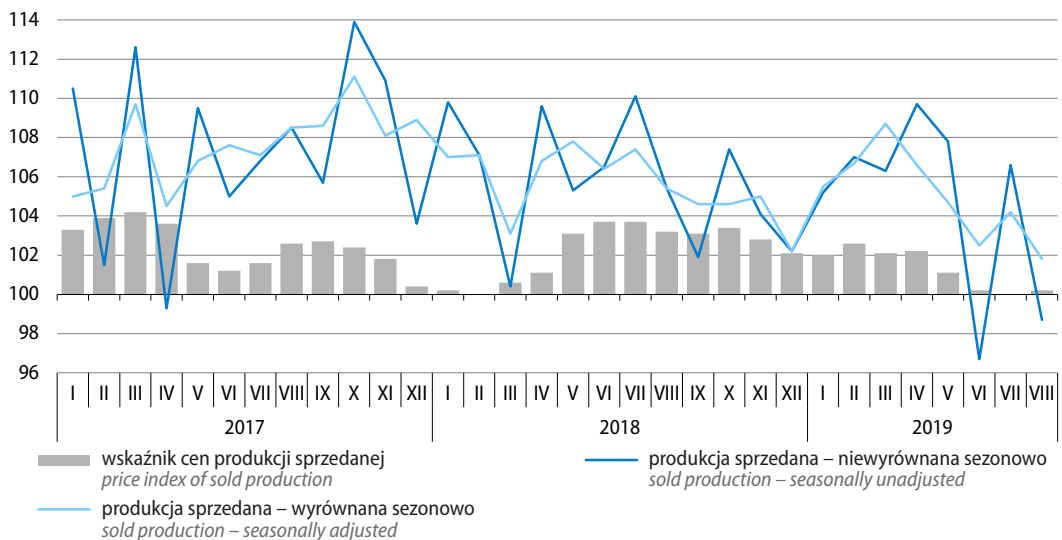
Wykres 17. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100

Wykres 18. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 18. Sold production (constant prices) and prices index in manufacturing corresponding period of previous year=100

Tablica 13. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
 Table 13. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2018		2019		2018	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year = 100				struktura w % structure in %	
Przemysł Industry	105,0	106,5	98,7	104,3	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	104,8	100,6	91,6	102,6	3,3	3,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	105,4	106,7	98,7	104,6	87,4	87,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,2	107,8	99,7	100,4	6,9	6,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	107,8	105,5	106,6	109,9	2,4	2,3
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	102,3	100,4	91,6	94,2	1,5	1,7
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	101,8	104,7	99,7	103,4	15,9	16,0
produkcja napojów manufacture of beverages	107,5	105,2	95,2	105,5	1,5	1,5
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	97,4	103,0	100,2	99,0	0,5	0,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	105,9	108,3	96,9	100,9	2,6	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	108,4	110,3	99,2	103,2	3,2	3,2
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petroleum products	108,2	113,2	91,1	100,6	5,9	5,9
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	103,6	103,0	100,8	105,7	4,6	4,5
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	81,1	81,1	98,1	101,2	0,7	0,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	102,1	106,3	104,2	107,7	6,6	6,5

Tablica 13. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)Table 13. *Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019			2018
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>				struktura w % <i>structure in %</i>	
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>	107,7	108,9	95,4	104,1	4,1	4,0
produkcja metali <i>manufacture of basic metals</i>	108,2	105,5	93,7	98,3	4,0	4,3
produkcja wyrobów z metali <i>manufacture of metal products</i>	106,5	111,7	102,3	106,1	7,3	7,2
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>manufacture of computer, electronic and optical products</i>	98,6	99,1	107,3	107,7	2,5	2,5
produkcja urządzeń elektrycznych <i>manufacture of electrical equipment</i>	116,7	112,8	106,4	113,0	4,5	4,2
produkcja maszyn i urządzeń <i>manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	118,1	111,6	97,2	103,4	3,3	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers</i>	103,1	103,5	89,2	103,4	10,5	10,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>manufacture of other transport equipment</i>	130,7	108,1	102,2	121,9	1,7	1,4
produkcja mebli <i>manufacture of furniture</i>	101,8	108,3	102,7	103,2	3,0	3,0

W sierpniu br. spadek produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 18 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 10,8% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 24,3%);
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 8,9% (w tym w wytwarzaniu i przetwarzaniu koksu – o 17,9%);
- metali – o 6,3% (m.in. rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników ze stali – o 11,4% oraz metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych – o 10,5%);
- napojów – o 4,8%;
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 4,6% (m.in. wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 10,0%);
- wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 3,1% (w tym wyrobów tartacznych – o 18,8%).

Sprzedaż była niższa niż przed rokiem także m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 8,4%.

Wzrost produkcji sprzedanej w stosunku do sierpnia ub. roku notowano w 16 działach przemysłu, w tym m.in. w gospodarce odpadami; odzysku surowców – o 12,8%, a także m.in. w produkcji:

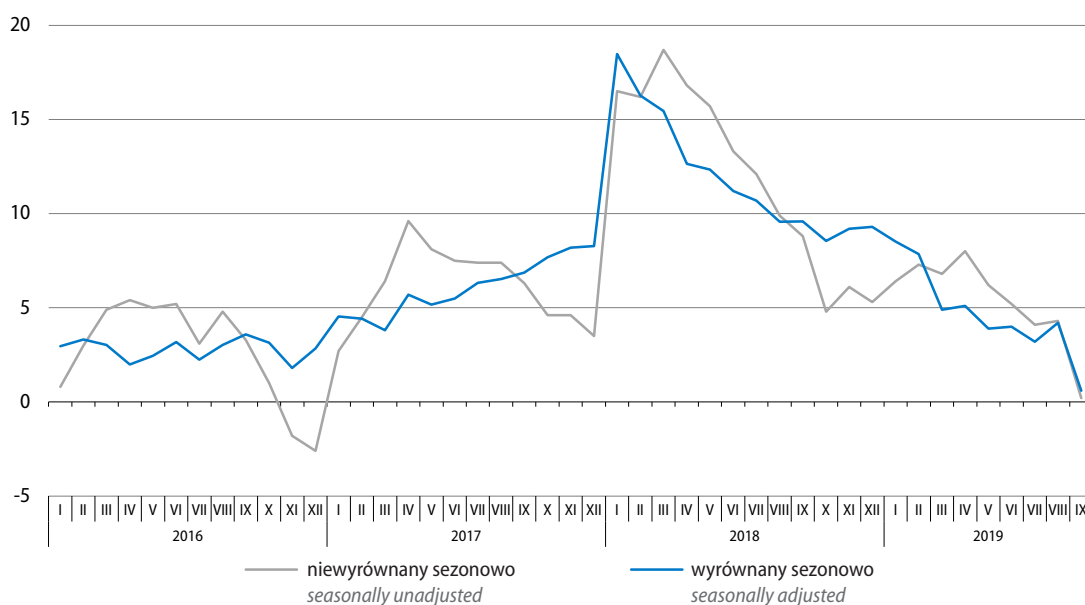
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 7,3% (w tym komputerów i urządzeń peryferyjnych – o 21,6%);
- urządzeń elektrycznych – o 6,4% (m.in. baterii i akumulatorów – o 97,5%);
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 4,2% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 4,4%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 16,9% produkcji sprzedanej przemysłu) w sierpniu br. była o 0,3% niższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 1,8%). Spadek obserwowano w większości grup tego działu, w tym znaczny w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 9,3% oraz produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 9,2%. Niższa niż w sierpniu ub. roku była także sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 7,3%, produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 4,6%, produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 2,2%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków oraz wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – po 1,9%. Wzrost sprzedaży notowano natomiast w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 11,9%, jak również w przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 2,0%.

Z obserwowanych w sierpniu br. 298 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 179 była niższa niż przed rokiem, w tym znacznie obniżyła się m.in. produkcja: samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, tarczycy liściastej, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, mydła, soków z owoców i warzyw, pestycydów, opon, węgla brunatnego, olejów opałowych, farb i lakierów oraz kuchni gazowych z piekarnikiem. W przypadku 117 wyrobów i grup wyrobów notowano wzrost produkcji w stosunku do sierpnia ub. roku. W tym znaczący – m.in. aluminium niestopowego, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, kuchni elektrycznych, ciągników rolniczych, produktów uboju bydła i cieląt, samochodów osobowych oraz silników spalinowych do pojazdów mechanicznych.

Wykres 19. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym

Chart 19. General business climate indicators in manufacturing

Oceny **ogólnego klimatu koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym we wrześniu br. są mniej pozytywne niż przed miesiącem. Przedsiębiorcy oceniają krajowy i zagraniczny portfel zamówień, bieżącą produkcję oraz sytuację finansową swoich firm negatywnie, gorzej niż w sierpniu br. Utrzymują się pozytywne prognozy w zakresie produkcji. Opinie dotyczące przyszłego portfela zamówień są mniej optymistyczne niż w sierpniu. Firmy spodziewają się pogorszenia swojej sytuacji finansowej. Przedsiębiorcy przewidują możliwość redukcji zatrudnienia (po raz pierwszy od stycznia 2017 r.). Nadal zapowiadany jest natomiast wzrost cen wyrobów przemysłowych.

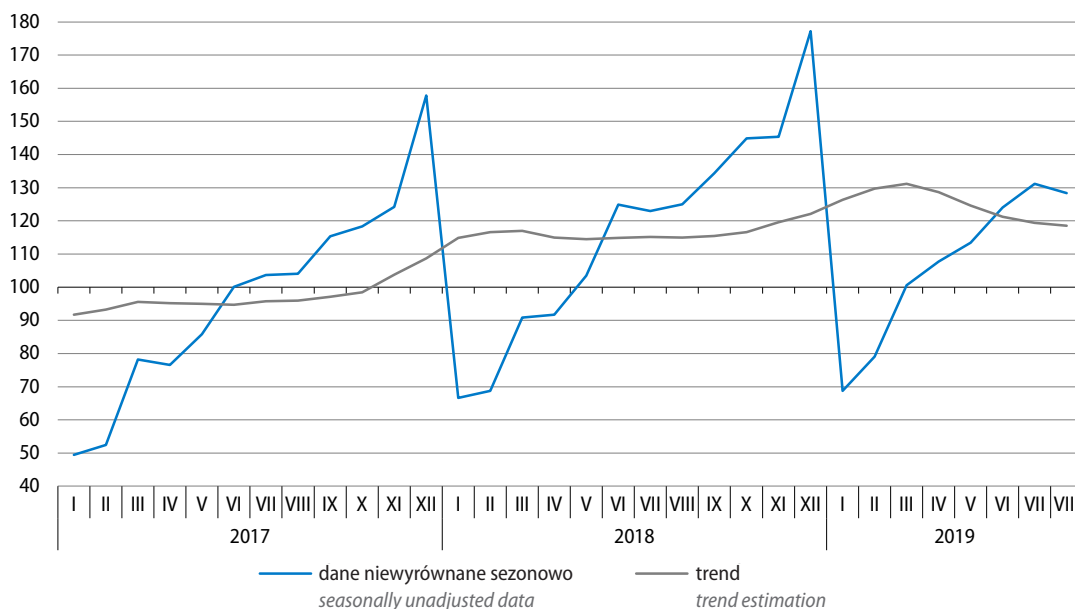
Stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym we wrześniu br. jest określany jako wystarczający, podobnie jak przed miesiącem. Nadmiar zapasów nadal zgłaszają m.in. producenci wyrobów tekstylnych, a ich niedobór – m.in. producenci wyrobów farmaceutycznych. W skali miesiąca zaobserwowano m.in. zwiększenie nadmiernych zapasów w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Budownictwo Construction

W sierpniu br. **produkcja budowlano-montażowa**¹ była o 2,7% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 6,6% przed miesiącem i o 20,1% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa wzrosła w skali roku o 5,6%, a w skali miesiąca – o 2,0%.

Wykres 20. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 20. Construction and assembly production (constant prices) monthly average of 2015=100

Wyższa niż w sierpniu ub. roku była produkcja w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 7,7%) oraz w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków (o 5,9%). Spadek zaobserwowano natomiast w jednostkach realizujących przede wszystkim roboty budowlane specjalistyczne (o 10,3%). Zwiększyła się sprzedaż robót inwestycyjnych (o 5,7%), natomiast zmniejszyła – robót o charakterze remontowym (o 2,1%).

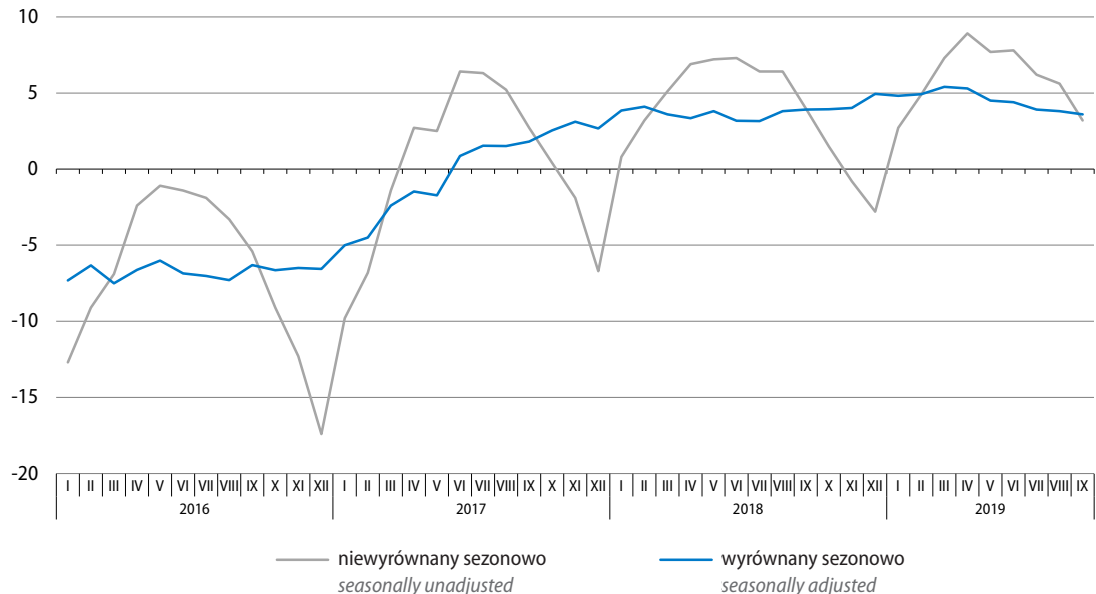
W okresie styczeń–sierpień br. produkcja budowlano-montażowa była o 6,2% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 20,6% przed rokiem). Produkcja wzrosła we wszystkich działach budownictwa, w największym stopniu w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

¹ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 14. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 14. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019		2018	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>				struktura w % <i>structure in %</i>	
Ogółem <i>Total</i>	120,1	120,6	102,7	106,2	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: <i>construction work with:</i>						
inwestycyjnym <i>investment character</i>	118,3	118,9	105,7	107,7	63,3	62,4
remontowym <i>restoration character</i>	122,9	123,6	97,9	103,6	36,7	37,6
Budowa budynków <i>Construction of buildings</i>	114,6	119,7	105,9	102,6	33,8	34,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>	130,4	126,4	107,7	111,0	40,9	39,1
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	109,8	114,0	89,7	103,6	25,3	26,1

Wykres 21. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
Chart 21. General business climate indicators in construction

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie we wrześniu br. jest oceniany mniej optymistycznie niż przed miesiącem. Przy nadal korzystnych ocenach ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw, diagnozy i prognozy dotyczące produkcji budowlano-montażowej oraz portfela zamówień krajowych są niekorzystne (wobec pozytywnych w poprzednich miesiącach). Negatywne i gorsze niż w sierpniu br. są oceny bieżące oraz przewidywania dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Pogorszyły się niekorzystne prognozy w zakresie portfela zamówień zagranicznych. Po raz pierwszy od stycznia br. firmy budowlane sygnalizują możliwość ograniczenia zatrudnienia. Przedsiębiorcy nadal spodziewają się wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

Do najczęściej wskazywanych przez firmy barier w prowadzeniu działalności budowlanej, podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, należą koszty zatrudnienia, niedobór wykwalifikowanych pracowników i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu z ocenami sprzed roku zmniejszyło się m.in. znaczenie barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz zbyt dużą konkurencją na rynku.

Budownictwo mieszkaniowe

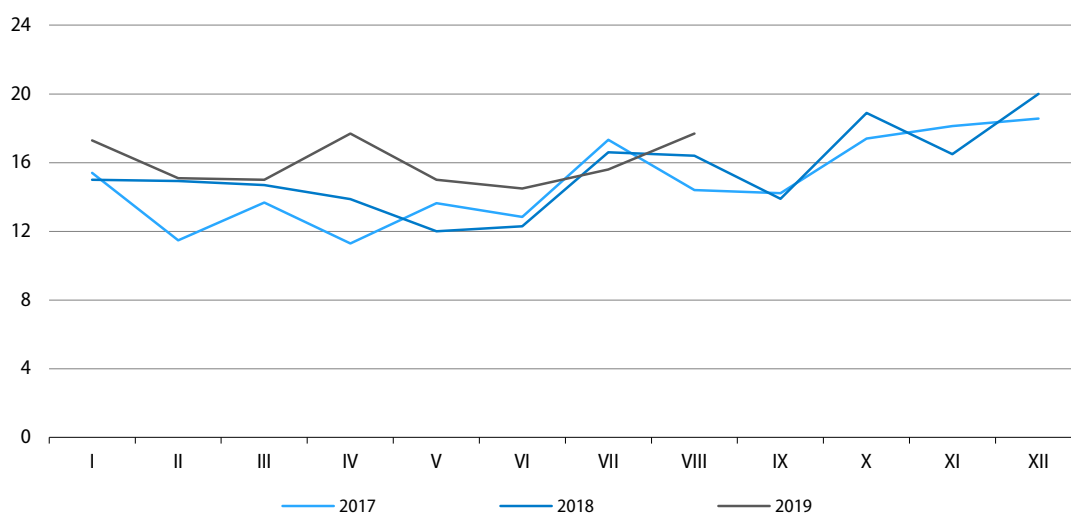
Housing construction

W sierpniu br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem. Wzrosła także liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Mniej było natomiast mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 22. Mieszkania oddane do użytkowania

Chart 22. Dwellings completed

tys.
thousand

Według wstępnych danych¹ w sierpniu br. **oddano do użytkowania** 17,7 tys. mieszkań, tj. o 8,1% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 14,0%). Zwiększyła się liczba mieszkań zrealizowanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 5,9% do 11,3 tys.) oraz w budownictwie indywidualnym (o 4,4% do 5,5 tys.). Więcej mieszkań niż w sierpniu ub. roku oddano także w budownictwie społecznym czynszowym (525 wobec 118), komunalnym (162 wobec 140) i zakładowym (93 wobec 6). Spadek odnotowano w budownictwie spółdzielczym (z 228 do 183 mieszkań).

W okresie styczeń–sierpień br. oddano do użytkowania 127,8 tys. mieszkań, tj. o 10,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost notowano w większości form budownictwa, z wyjątkiem budownictwa spółdzielczego.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 15. Mieszkania oddane do użytkowania
Table 15. Dwellings completed

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	I–VIII 2018			I–VIII 2019		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>
Ogółem <i>Total</i>	115838	100,0	105,3	127832	100,0	110,4
Indywidualne ^a <i>Private^a</i>	43435	37,5	100,0	44308	34,7	102,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b <i>For sale or rent^b</i>	69504	60,0	109,7	79471	62,2	114,3
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	1425	1,2	105,0	1337	1,0	93,8
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	651	0,6	59,6	1453	1,1	223,2
Komunalne <i>Municipal</i>	735	0,6	104,9	1036	0,8	141,0
Zakładowe <i>Company</i>	88	0,1	141,9	227	0,2	258,0

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Realised for the own use of the investor. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 89,9 m² i była o 2,1 m² mniejsza niż przed rokiem.

W sierpniu br. **wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** dla 22,4 tys. mieszkań, tj. o 1,9% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku (kiedy notowano wzrost o 21,6%). Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wyniosła 19,5 tys. i w stosunku do sierpnia ub. roku zmniejszyła się o 10,9% (wobec wzrostu o 12,2% przed rokiem).

Szacuje się, że na koniec sierpnia br. **w budowie** pozostawało 824,7 tys. mieszkań, tj. o 3,4% więcej niż przed rokiem.

Tablica 16. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i których budowę rozpoczętoTable 16. *Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun*

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project</i>			Mieszkania, których budowę rozpoczęto <i>Dwellings in which construction has begun</i>		
	I–VIII 2019					
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>
Ogółem <i>Total</i>	176356	100,0	101,6	156878	100,0	101,5
Indywidualne ^a <i>Private^a</i>	66684	37,8	104,9	63984	40,8	103,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b <i>For sale or rent^b</i>	106702	60,5	100,3	89728	57,2	100,7
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	1159	0,7	92,9	1292	0,8	75,6
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	602	0,3	39,4	831	0,5	83,1
Komunalne <i>Municipal</i>	978	0,6	123,0	1042	0,7	118,5
Zakładowe <i>Company</i>	231	0,1	435,8	1	0,0	x ^c

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. c W okresie I–VIII 2018 r. rozpoczęto budowę 181 mieszkań.

a Realised for the own use of the investor. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit. c In the period of I–VIII 2018 construction of 181 dwellings has begun.

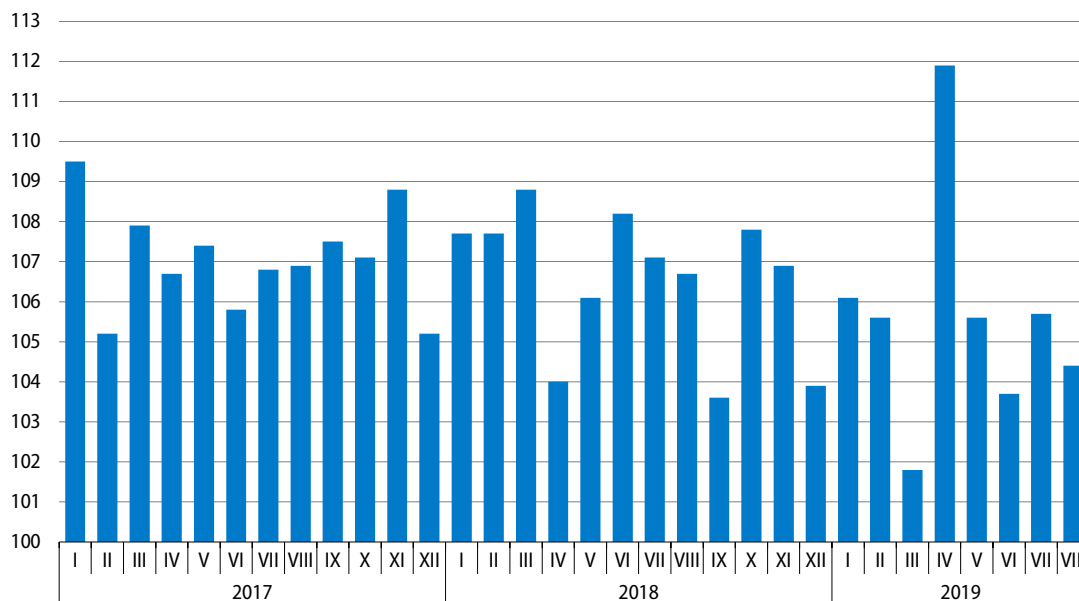
Rynek wewnętrzny

Domestic market

W sierpniu br. **sprzedaż detaliczna**¹ zwiększyła się w skali roku o 4,4% (wobec wzrostu o 5,7% przed miesiącem oraz o 6,7% w sierpniu ub. roku). W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż detaliczna była o 5,9% wyższa niż przed rokiem.

Wykres 23. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 23. Retail sales of goods (constant prices)
corresponding period of previous year=100

W większości grup sprzedaż była większa niż w sierpniu ub. roku, z wyjątkiem grupy pozostałe, gdzie wystąpił spadek (o 0,9%). Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem szybszy niż przeciętnie wzrost notowano w podmiotach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewy-szczególnionych sklepach (12,0%). Sprzedaż zwiększyła się również w grupach: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 3,0%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 1,5%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 1,3%).

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 17. Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych)Table 17. *Indices (at constant prices) of retail sales*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019	
	VIII	I–VIII	VIII	I–VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			
Ogółem^a <i>Total^a</i>	106,7	106,8	104,4	105,9
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	111,0	109,2	103,0	109,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	107,7	107,6	101,3	103,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	101,0	101,4	101,5	101,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialised stores</i>	106,9	107,5	112,0	108,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	111,6	111,2	106,8	109,0
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	115,9	113,5	107,2	108,5
Meble, rtv, agd <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	109,1	107,6	111,6	115,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specialised stores</i>	103,3	102,3	101,9	103,5
Pozostałe <i>Others</i>	106,0	109,8	99,1	102,4

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

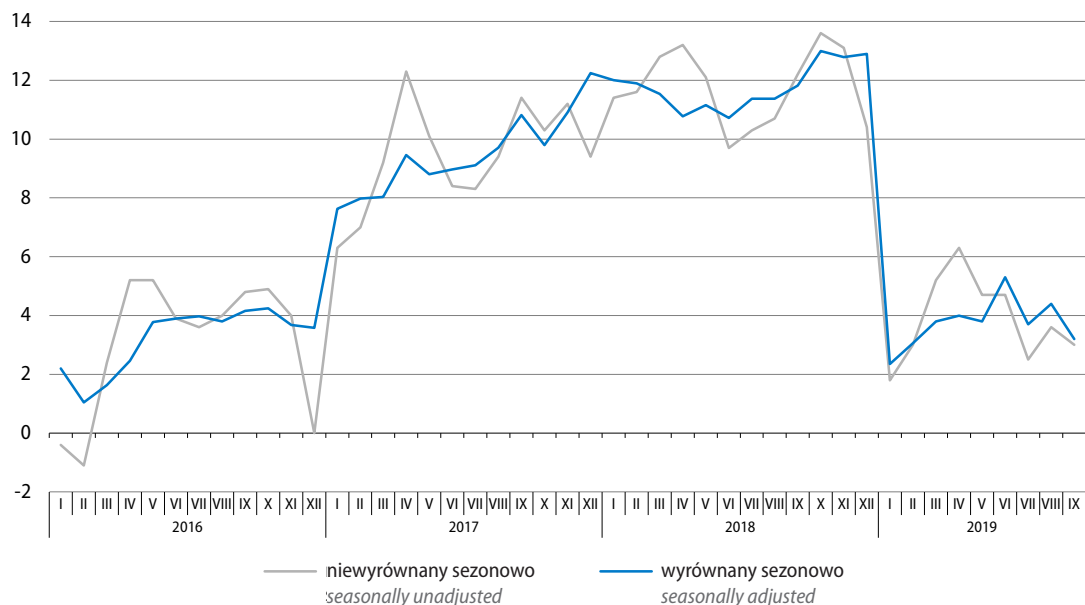
Sprzedaż hurtowa² w sierpniu br. była o 2,4% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 0,4%. W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż hurtowa wzrosła w skali roku o 7,8%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 6,0%.

2 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Utrzymują się korzystne wskazania firm dużych i średnich. Pogorszyły się, do nieznacznie negatywnych, oceny podmiotów małych; bardziej niekorzystne są także wskazania firm mikro. Pozytywnie oceniają koniunkturę przedsiębiorstwa z branży tekstylia, odzież i obuwie, umiarkowanie optymistycznie – z branż pojazdy samochodowe oraz żywność, a neutralnie i lepiej niż przed miesiącem – z branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Nieznacznie negatywne (wobec pozytywnych w poprzednich miesiącach) są wskazania przedsiębiorstw ogółem dotyczące bieżącej sprzedaży, przy nadal optymistycznych prognozach w tym zakresie. Sytuacja finansowa oceniana jest bardziej niekorzystnie, a w najbliższych trzech miesiącach przewidywane jest jej nieznacznie pogorszenie. Przedsiębiorcy oczekują wzrostu cen oraz zwiększonego popytu na towary.

Wykres 24. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym

Chart 24. General business climate indicators in retail trade

Wśród barier ograniczających działalność firm handlowych we wrześniu br. najbardziej uciążliwe pozostają koszty zatrudnienia oraz zbyt duża konkurencja na rynku. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość niedoboru pracowników, a zwiększyła – niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej oraz wysokich obciążeń na rzecz budżetu.

Bilans płatniczy

Balance of payments

Według wstępnych danych **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹ w lipcu br. wyniosło minus 3,5 mld zł (wobec minus 3,3 mld zł w lipcu ub. roku). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie minus 1,6 mld zł (wobec minus 1,0 mld zł rok wcześniej); eksport zwiększył się o 7,1% do 82,0 mld zł, a import wzrósł o 7,7% do 83,6 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 8,5 mld zł i było o 0,5 mld zł wyższe niż w lipcu ub. roku, a złożyły się na nie salda: podróży zagranicznych (1,2 mld zł), usług transportowych (3,0 mld zł) i pozostałych usług (4,3 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 23,7 mld zł (wzrost o 7,8% w skali roku), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 15,2 mld zł (tj. o 8,5% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** wyniosło minus 10,2 mld zł i w porównaniu z lipcem ub. roku pogłębiło się o 0,8 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w największym stopniu wpłynęło saldo dochodów z inwestycji w kwocie minus 9,2 mld zł. Dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 7,3 mld zł, a dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych wyniosły 2,9 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** wyniosło minus 0,1 mld zł (wobec minus 0,8 mld zł rok wcześniej), przy czym wartość przychodów wzrosła o 0,4 mld zł do 2,3 mld zł, a wartość rozchodów zmniejszyła się o 0,2 mld zł do 2,5 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 6,7 mld zł (wobec 7,1 mld zł w lipcu ub. roku), przy czym kwota przychodów ukształtowała się na poziomie 7,1 mld zł (wobec 7,6 mld zł przed rokiem), a kwota rozchodów nie uległa zmianie i wyniosła 0,5 mld zł.

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w lipcu br. wyniosło 6,6 mld zł (wobec 1,1 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie minus 9,4 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 4,3 mld zł. **Saldo polskich inwestycji za granicą** wyniosło minus 2,8 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie minus 2,1 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, dla których aktywa zagraniczne rezydentów zmniejszyły wartość o 2,7 mld zł oraz wystąpił odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 10,0 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** aktywa rezydentów zwiększyły się o 2,0 mld zł oraz wystąpił odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 3,6 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 0,9 mld zł.

Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w lipcu br. zwiększyła się o 0,9 mld zł do 448,7 mld zł na koniec miesiąca.

¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

Tablica 18. Bilans płatniczy
Table 18. Balance of payments

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	VII 2018	VII 2019	VIII 2018 – VII 2019 ^a
	w mln zł <i>in million PLN</i>		
Rachunek bieżący <i>Current account</i>	-3260	-3473	-1851
Saldo obrotów towarowych <i>Balance on goods</i>			
eksport <i>exports</i>	76538	81953	963281
import <i>imports</i>	77555	83555	974538
Saldo usług <i>Balance on services</i>	7963	8487	98141
przychody <i>credit</i>	22012	23728	261794
rozchody <i>debit</i>	14049	15241	163653
Saldo dochodów pierwotnych <i>Balance on primary income</i>	-9403	-10229	-80075
przychody <i>credit</i>	3773	3415	51864
rozchody <i>debit</i>	13176	13644	131939
Saldo dochodów wtórnych <i>Balance on secondary income</i>	-803	-129	-8660
przychody <i>credit</i>	1909	2340	25101
rozchody <i>debit</i>	2712	2469	33761
Rachunek kapitałowy <i>Capital account</i>	7077	6685	45623
Przychody <i>Credit</i>	7563	7140	53425
Rozchody <i>Debit</i>	486	455	7802
Rachunek finansowy <i>Financial account</i>	1104	6550	38436
Inwestycje bezpośrednie – aktywa <i>Direct investment – assets</i>	349	-2096	-194
akcje i inne formy udziałów kapitałowych <i>equity and investment fund shares</i>	4859	246	-4433
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	-4510	-2342	4239
Inwestycje bezpośrednie – pasywa <i>Direct investment – liabilities</i>	9562	4303	35618
akcje i inne formy udziałów kapitałowych <i>equity and investment fund shares</i>	8394	4689	36077
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	1168	-386	-459

a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 m-cy.
a Cumulated data presented as 12-month moving data.

Tablica 18. Bilans płatniczy (dok.)
Table 18. Balance of payments (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	VII 2018	VII 2019	VIII 2018 – VII 2019 ^a
	w mln zł <i>in million PLN</i>		
Inwestycje portfelowe – aktywa <i>Portfolio investment – assets</i>	-11	-2739	467
udziałowe papiery wartościowe <i>equity securities</i>	210	160	-4068
dłużne papiery wartościowe <i>debt securities</i>	-221	-2899	4535
Inwestycje portfelowe – pasywa <i>Portfolio investment – liabilities</i>	-4291	-10033	-28086
udziałowe papiery wartościowe <i>equity securities</i>	470	267	2165
dłużne papiery wartościowe <i>debt securities</i>	-4761	-10300	-30251
Pozostałe inwestycje – aktywa <i>Other investment – assets</i>	-5822	1985	11899
NBP <i>monetary authorities</i>	-	193	196
sektor rządowy <i>general government</i>	35	51	5073
Monetarne Instytucje Finansowe <i>Monetary Financial Institutions</i>	-4563	1923	-29
pozostałe sektory <i>other sectors</i>	-1294	-182	6659
Pozostałe inwestycje – pasywa <i>Other investment – liabilities</i>	2168	-3635	-20991
NBP <i>monetary authorities</i>	6511	1743	-6520
sektor rządowy <i>general government</i>	-1697	-94	-6021
Monetarne Instytucje Finansowe <i>Monetary Financial Institutions</i>	237	-5450	-15099
pozostałe sektory <i>other sectors</i>	-2883	166	6649
Pochodne instrumenty finansowe <i>Financial derivatives</i>	2188	-876	-10239
Oficjalne aktywa rezerwowe <i>Official reserve assets</i>	11839	911	23044
Saldo błędów i opuszczeń <i>Net errors and omissions</i>	-2713	3338	-5336

a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 m-cy.
a Cumulated data presented as 12-month moving data.

Handel zagraniczny

Foreign trade

W okresie styczeń–lipiec br. obroty towarowe z zagranicą wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. Ujemne saldo obrotów było mniejsze niż przed rokiem. Wzrosła wymiana z większością grup krajów, z wyjątkiem importu z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Obroty w cenach stałych w I półroczu br. zwiększyły się w skali roku, a wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) wzrósł w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku o 6,6% do 578,5 mld zł, a import zwiększył się o 5,0% do 579,2 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie 0,7 mld zł (wobec minus 9,0 mld zł przed rokiem).

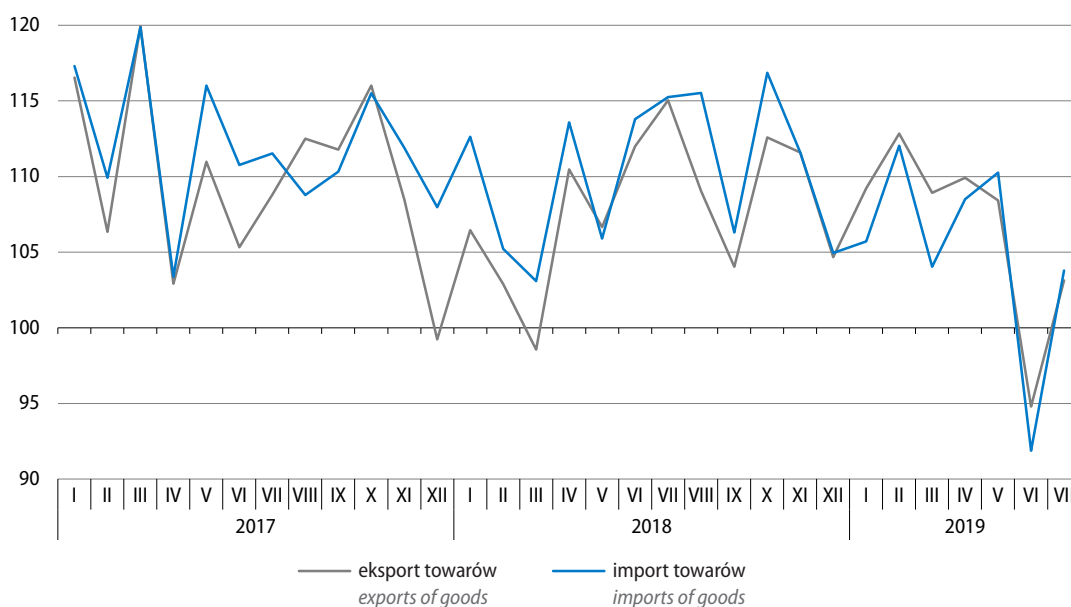
Eksport **w cenach stałych** w I półroczu br. zwiększył się w skali roku o 3,3%, a import wzrósł o 1,7%. Wyższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 9,6%), do krajów UE (o 3,2%) oraz do krajów rozwijających się (o 1,6%). W imporcie zwiększył się wolumen towarów sprowadzanych z krajów rozwijających się (o 7,1%) oraz z krajów UE (o 0,7%), a obniżył się z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 9,3%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) wzrosły w stosunku do okresu sześciu miesięcy ub. roku o 3,7%, a towarów importowanych zwiększyły się o 3,4%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem w okresie styczeń–czerwiec br. kształtował się na poziomie 100,3 (wobec 98,8 przed rokiem). W wymianie z krajami UE wyniósł 100,5 (wobec 98,6 w analogicznym okresie ub. roku), z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 97,5 (w porównaniu z 90,5), a z krajami rozwijającymi się – 100,3 (wobec 99,4).

Wykres 25. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 25. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 19. Obroty towarowe handlu zagranicznego

Table 19. Foreign trade turnover of goods

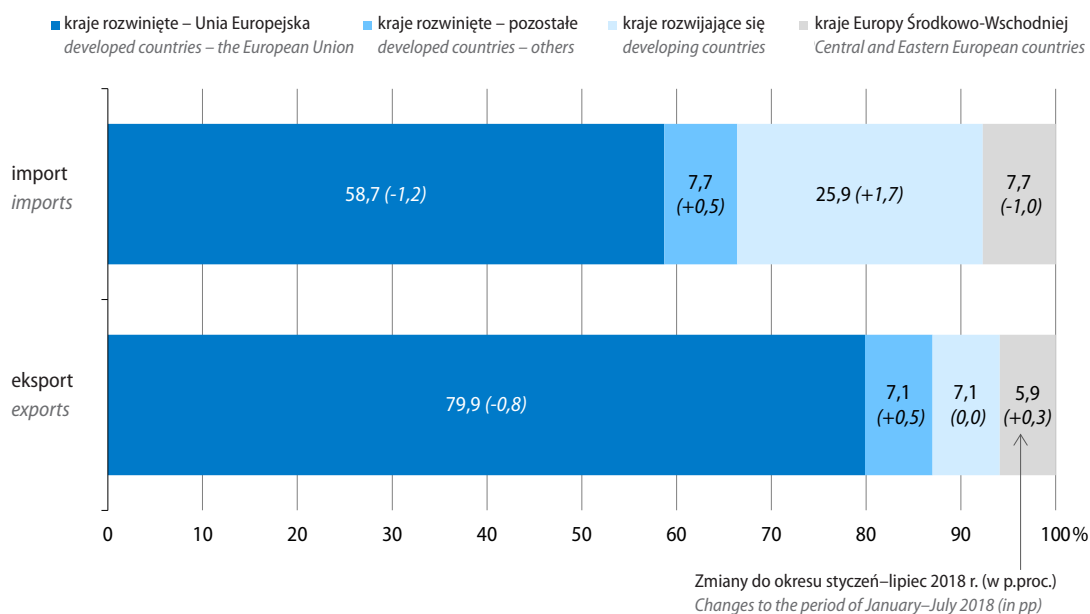
Wyszczególnienie Specification	I–VII 2019						I–VII 2018	I–VII 2019
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	I–VII 2018=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	578514,4	134770,4	152346,7	106,6	104,8	98,2	100,0	100,0
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	503184,8	117220,0	132516,4	106,1	104,3	97,8	87,4	87,0
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	462300,0	107695,4	121751,9	105,5	103,7	97,2	80,7	79,9
w tym strefa euro <i>of which euro-area</i>	333348,4	77657,2	87791,3	105,4	103,7	97,2	58,2	57,6
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	41294,5	9621,6	10871,7	107,7	105,9	99,3	7,1	7,1
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	34035,1	7928,9	8958,7	112,3	110,5	103,6	5,6	5,9
Import^a Imports^a	579237,2	134948,5	152545,6	105,0	103,2	96,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	384419,0	89554,6	101235,4	103,7	102,0	95,6	67,1	66,4
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	339899,5	79183,7	89513,3	102,8	101,2	94,8	59,9	58,7
w tym strefa euro <i>of which euro-area</i>	270600,1	63040,2	71262,4	102,0	100,4	94,0	48,1	46,7
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	149922,2	34934,1	39484,1	112,5	110,6	103,7	24,2	25,9
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	44896,0	10459,9	11826,0	93,8	92,3	86,5	8,7	7,7
Saldo Balance	-722,8	-178,1	-198,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	118765,8	27665,4	31281,0	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	122400,5	28511,7	32238,6	x	x	x	x	x
w tym strefa euro <i>of which euro-area</i>	62748,3	14617,0	16528,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	-108627,6	-25312,5	-28612,4	x	x	x	x	x
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	-10860,9	-2531,0	-2867,3	x	x	x	x	x

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnalnej o wynikach wstępnych „Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w okresie styczeń–lipiec 2019 r.” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/84/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem.pdf

a Imports data by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in period of January–July of 2019' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/86/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by.pdf

Wykres 26. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–lipiec 2019 r.

Chart 26. Geographical structure of foreign trade turnover by groups of countries in the period of January–July 2019

W **strukturze geograficznej** obrotów w okresie styczeń–lipiec br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, po obu stronach wymiany obniżył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE). Udział krajów rozwijających się w eksporcie ogółem utrzymał się na poziomie sprzed roku, przy wzroście w imporcie ogółem, natomiast udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się po stronie eksportu, a obniżył po stronie importu.

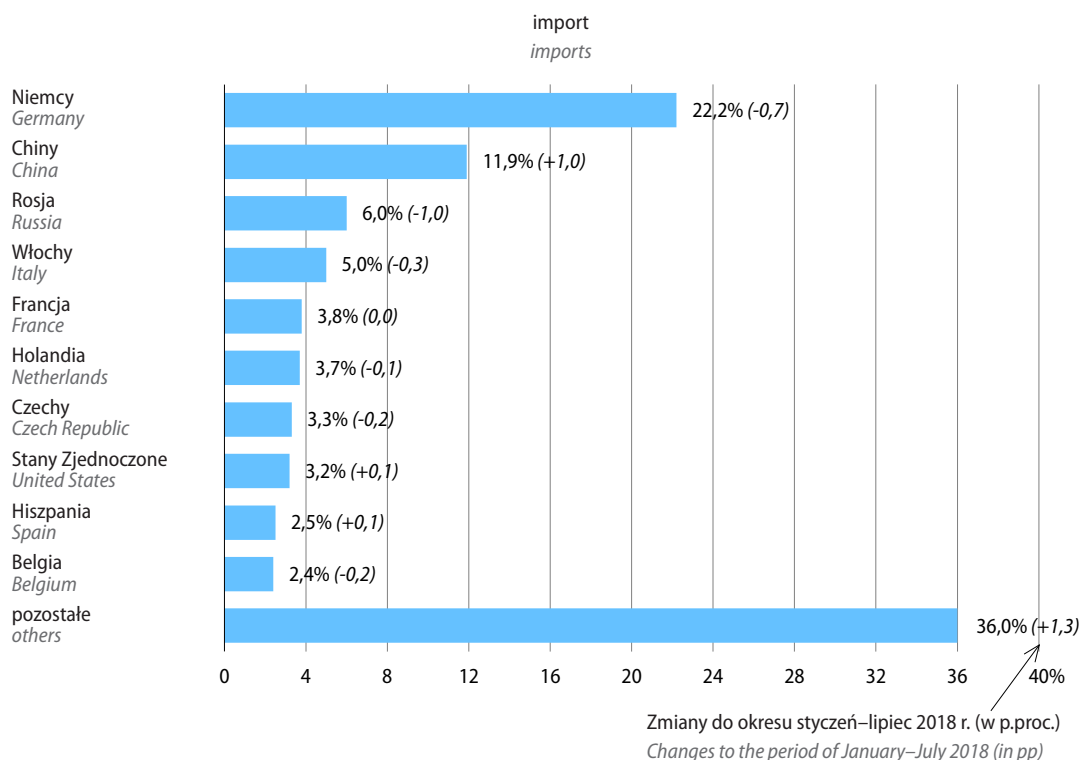
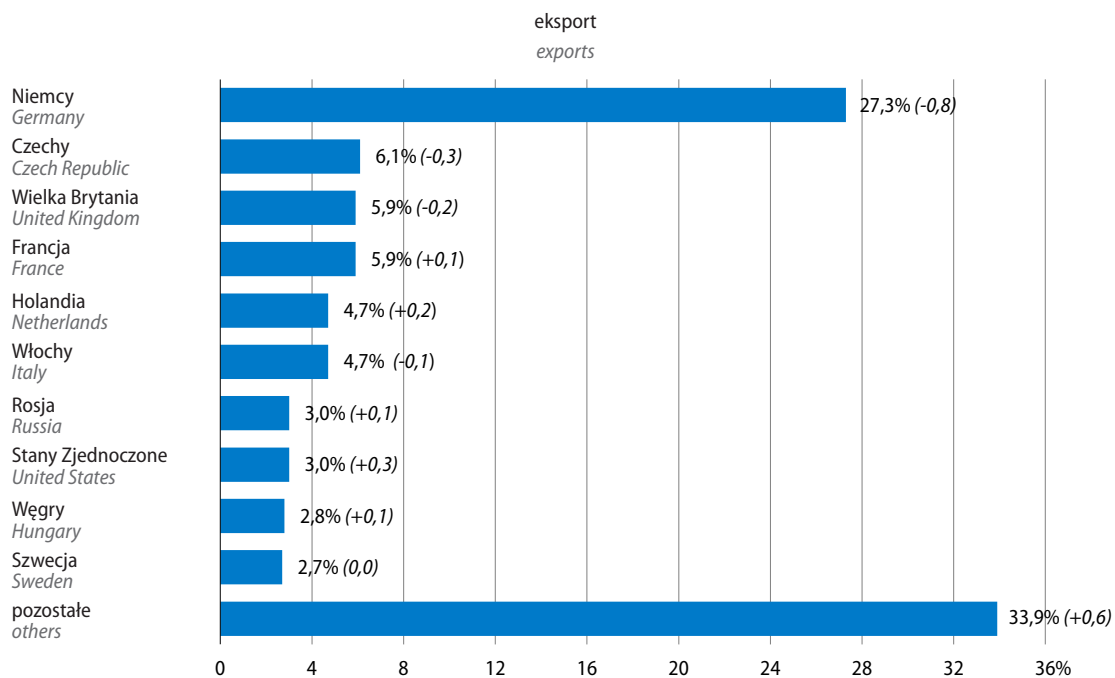
Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zwiększył się w stosunku do okresu styczeń–lipiec ub. roku o 5,5% do 462,3 mld zł, a import wzrósł o 2,8% do 339,9 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 122,4 mld zł (wobec 107,8 mld zł przed rokiem). Eksport do krajów UE stanowił 79,9% wartości eksportu ogółem (spadek w skali roku o 0,8 p.proc.), a import z tych krajów wyniósł 58,7% wartości importu ogółem (spadek odpowiednio o 1,2 p.proc.).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w skali roku po stronie eksportu o 3,5% do 157,9 mld zł, a po stronie importu o 1,8% do 128,4 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 29,5 mld zł (wobec 26,5 mld zł w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Udział Niemiec obniżył się po obu stronach wymiany – w eksporcie ogółem o 0,8 p.proc. do 27,3%, a w imporcie ogółem odpowiednio o 0,7 p.proc. do 22,2%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. sprzętu do telekomunikacji, urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego, gdzie indziej niewymienionych, ani niewłączonych oraz mebli i ich części. Zmniejszył się natomiast eksport m.in. pojazdów samochodowych do przewozu osób. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, a obniżyła się – wyrobów z metali nieszlachetnych gdzie indziej niewymienionych.

Wykres 27. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–lipiec 2019 r.

Chart 27. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–July 2019

Wielka Brytania w okresie styczeń–lipiec br. była naszym trzecim partnerem handlowym w eksporcie, natomiast w imporcie zajmowała jedenaste miejsce. Wartość eksportu do Wielkiej Brytanii zwiększyła się w skali roku o 4,1% do 34,4 mld zł, a importu obniżyła się o 1,9% do 12,9 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 21,5 mld zł (wobec 19,8 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Udział Wielkiej Brytanii obniżył się o 0,2 p.proc. po obu stronach wymiany i wyniósł 5,9% eksportu ogółem oraz 2,2% importu ogółem.

W wymianie z Wielką Brytanią wg grup towarowych SITC po stronie eksportu odnotowano wzrost wartości m.in. srebra, platyny i pozostałych platynowców, pojazdów mechanicznych do transportu towarowego i pojazdów mechanicznych specjalnego przeznaczenia oraz maszyn do automatycznego przetwarzania danych, a spadek – wartości monitorów i rzutników, odbiorników telewizyjnych. Po stronie importu zwiększyła się wartość m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pigmentów, farb, pokostów i materiałów pokrewnych, a obniżyła – leków.

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** wzrosły w okresie styczeń–lipiec ub. roku po stronie eksportu o 12,3% do 34,0 mld zł, a po stronie importu obniżyły się o 6,2% do 44,9 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie 10,9 mld zł (wobec minus 17,6 mld zł przed rokiem). Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,3 p.proc. do 5,9%, a w imporcie ogółem zmniejszył się o 1,0 p.proc. do 7,7%.

Rosja w rankingu naszych partnerów handlowych w eksporcie uplasowała się na siódmej pozycji, a w imporcie – na trzeciej. Ekspart do Rosji wzrósł o 9,5% do 17,4 mld zł, natomiast import z tego kraju spadł o 10,5% do 34,5 mld zł. Saldo obrotów wyniosło minus 17,1 mld zł (wobec minus 22,6 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Udział Rosji w eksporcie ogółem wzrósł z 2,9% przed rokiem do 3,0%, natomiast w imporcie ogółem zmniejszył się odpowiednio z 7,0% do 6,0%.

W obrotach z Rosją wg grup towarowych SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano znaczny wzrost eksportu m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, mechanicznych urządzeń transportowych oraz ich części, a także maszyn rolniczych. Zmniejszył się natomiast eksport preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych oraz nawozów, a zmniejszyła się – węгла i surowych olejów ropy naftowej.

W okresie styczeń–lipiec br. obroty z krajami **rozwijającymi się** wzrosły w skali roku zarówno po stronie eksportu (o 7,7% do 41,3 mld zł), jak i importu (o 12,5% do 149,9 mld zł). Ujemne saldo wyniosło 108,6 mld zł (wobec minus 94,9 mld zł przed rokiem).

Chiny w rankingu partnerów handlowych Polski zajmowały dwudzieste miejsce w eksporcie i drugie w imporcie. Ekspart do Chin zwiększył się w skali roku o 36,0% do 6,3 mld zł, natomiast import z tego kraju wzrósł o 14,7% do 69,1 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie 62,8 mld zł (wobec minus 55,6 mld zł w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Wzrósł udział Chin w obrotach ogółem – w eksporcie o 0,2 p.proc. do 1,1%, a w imporcie o 1,0 p.proc. do 11,9%.

W obrotach z Chinami wg nomenklatury SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. drewna surowego, części i akcesoriów (innych niż pokrowce, futerały i tym podobne) nadających się do stosowania wyłącznie lub głównie do maszyn oraz miedzi. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. monitorów i rzutników, mebli i ich części oraz części oraz urządzeń elektrycznych i nielektrycznych, typu domowego, gdzie indziej niewymienionych, ani niewłączonych. Zmniejszył się natomiast import wózków dziecięcych, zabawek, gier i artykułów sportowych.

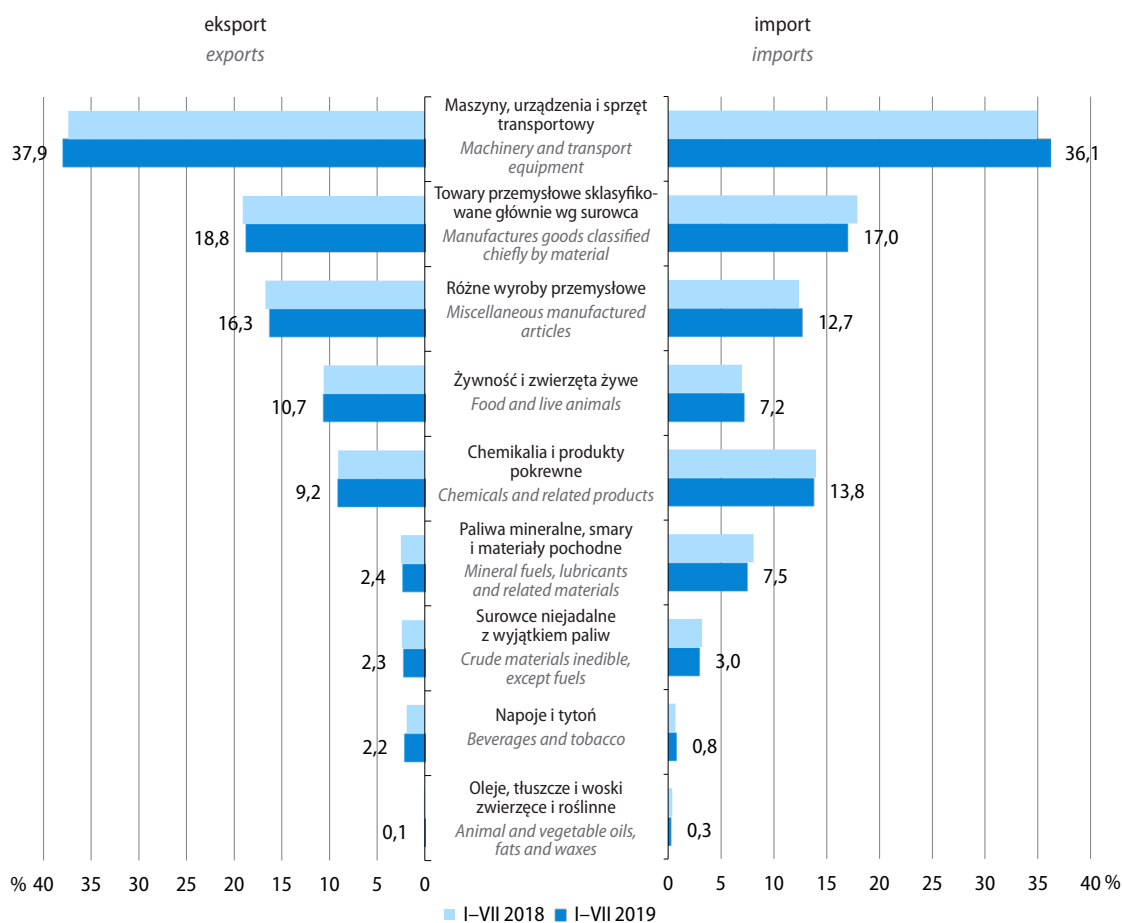
Tablica 20. Dynamika i struktura obrotów towarowych handlu zagranicznego według sekcji SITC
 Table 20. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–VII 2019		I–VII 2019	I–VII 2018
	w mln zł <i>in million PLN</i>	I–VII 2018=100	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport Exports	578514,4	106,6	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i zwierzęta żywe <i>Food and live animals</i>	61694,5	107,4	10,7	10,6
Napoje i tytoń <i>Beverages and tobacco</i>	12503,4	123,6	2,2	1,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw <i>Crude materials inedible, except fuels</i>	13085,2	100,2	2,3	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne <i>Mineral fuels, lubricants and related materials</i>	14013,1	101,6	2,4	2,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	759,9	120,8	0,1	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne <i>Chemicals and related products</i>	52905,9	107,4	9,2	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca <i>Manufactures goods classified chiefly by material</i>	108624,8	104,7	18,8	19,1
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy <i>Machinery and transport equipment</i>	219334,5	108,1	37,9	37,4
Różne wyroby przemysłowe <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	94009,9	103,5	16,3	16,7
Import Imports	579237,2	105,0	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i zwierzęta żywe <i>Food and live animals</i>	41586,9	107,5	7,2	7,0
Napoje i tytoń <i>Beverages and tobacco</i>	4596,7	125,0	0,8	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw <i>Crude materials inedible, except fuels</i>	17469,1	98,9	3,0	3,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne <i>Mineral fuels, lubricants and related materials</i>	43424,9	96,7	7,5	8,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	1962,9	103,0	0,3	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne <i>Chemicals and related products</i>	79897,6	103,6	13,8	14,0
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca <i>Manufactures goods classified chiefly by material</i>	98702,6	100,0	17,0	17,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy <i>Machinery and transport equipment</i>	209072,6	108,6	36,1	34,9
Różne wyroby przemysłowe <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	73435,0	107,7	12,7	12,4

W wymianie towarowej ogółem wg nomenklatury SITC obroty w większości sekcji były wyższe niż w okresie styczeń–lipiec ub. roku. W największym stopniu wzrósł eksport: napojów i tytoniu oraz olejów, tłuszczów i wosków zwierzęcych i roślinnych, a także import – napojów i tytoniu. W strukturze towarowej największy wzrost udziału po obu stronach wymiany notowano w przypadku sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy. Obniżył się udział m.in. sekcji różne wyroby przemysłowe w eksporcie ogółem oraz sekcji towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca – w imporcie ogółem.

Wykres 28. Udział wybranych sekcji SITC w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem w okresie styczeń–lipiec 2019 r.

Chart 28. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover in the period of January–July 2019

Eksport produktów rolno-spożywczych (wg CN) w okresie styczeń–lipiec br. był wyższy niż przed rokiem o 10,2% i wyniósł 77,9 mld zł, a import wzrósł o 7,8% do 52,3 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 25,6 mld (wobec 22,2 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Udział towarów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem zwiększył się w skali roku o 0,5 p.proc. do 13,5%, a w imporcie ogółem wzrósł o 0,2 p.proc. do 9,0%.

Wzrosły obroty towarami rolno-spożywczymi ze wszystkimi grupami krajów, najbardziej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej: po stronie eksportu o 17,6%, a po stronie importu – o 21,4%.

Tablica 21. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
Table 21. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–VII 2019						I–VII 2018	I–VII 2019
	w mln zł <i>in million PLN</i>	w mln EUR <i>in million EUR</i>	w mln USD <i>in million USD</i>	I–VII 2018=100				
				zł <i>PLN</i>	EUR <i>EUR</i>	USD <i>USD</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport <i>Exports</i>	77921,0	18153,5	20519,6	110,2	108,4	101,6	100,0	100,0
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	41944,7	9772,6	11045,1	116,0	114,1	107,0	51,1	53,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	23998,3	5590,7	6319,8	103,3	101,6	95,2	32,9	30,8
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	10924,1	2544,7	2877,1	105,6	103,8	97,4	14,6	14,0
Tłuszcze i oleje <i>Fats and oils</i>	1053,9	245,5	277,6	107,3	105,5	98,9	1,4	1,4
Import <i>Imports</i>	52346,5	12195,3	13788,5	107,8	105,9	99,2	100,0	100,0
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	21553,8	5021,9	5676,6	110,5	108,6	101,8	40,2	41,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	14417,4	3359,1	3797,4	105,7	103,9	97,3	28,1	27,5
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	14152,6	3296,5	3729,2	107,1	105,2	98,4	27,2	27,0
Tłuszcze i oleje <i>Fats and oils</i>	2222,8	517,8	585,3	100,8	99,1	92,8	4,5	4,3
Saldo <i>Balance</i>	25574,4	5958,0	6731,2	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	20390,9	4750,7	5368,5	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	9580,9	2231,6	2522,4	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	-3228,5	-751,8	-852,1	x	x	x	x	x
Tłuszcze i oleje <i>Fats and oils</i>	-1168,9	-272,3	-307,7	x	x	x	x	x

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział dóbr inwestycyjnych (z 15,1% do 15,5%) oraz towarów konsumpcyjnych (z 24,7% do 25,8%). Obniżył się natomiast udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 60,2% do 58,8%).

Wyższy niż przed rokiem był import dóbr w ramach wszystkich kategorii ekonomicznych: towarów konsumpcyjnych – o 9,4%, dóbr inwestycyjnych – o 7,4% oraz towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 2,5%.

Wyniki finansowe banków w I półroczu 2019 r. Financial results of banks in the first half of 2019

Wyniki finansowe sektora bankowego¹ w I półroczu 2019 r. były wyższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku.

Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej wzrósł w skali roku o 2,5% do 10,2 mld zł, a wynik finansowy netto zwiększył się o 0,3% do 7,6 mld zł.

Tablica 22. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat sektora bankowego

Table 22. Selected items of the income statement of the banking sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-VI 2018	I-VI 2019	
	w mln zł <i>in million PLN</i>		I-VI 2018=100
Całkowite przychody operacyjne, netto <i>Total operating income, net</i>	33193	36010	108,5
w tym: <i>of which:</i>			
wynik z tytułu odsetek <i>net interest income</i>	22426	24226	108,0
wynik z tytułu opłat i prowizji <i>net fee and commission income</i>	6471	6552	101,3
Koszty administracyjne <i>Administrative expenses</i>	17577	18338	104,3
w tym koszty pracownicze <i>of which staff expenses</i>	8686	8908	102,6
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych <i>Depreciation and amortisation</i>	1455	2171	149,2
Rezerwy lub odwrócenie rezerw <i>Provisions or reversal of provisions</i>	217	366	168,7
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości aktywów finansowych <i>Impairment or reversal of impairment of financial assets</i>	3938	4679	118,8
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej <i>Profit or loss before tax from continuing operations</i>	9963	10214	102,5
Obciążenia podatkowe z tytułu działalności kontynuowanej <i>Tax expense from continuing operations</i>	2420	2646	109,3
Wynik finansowy netto <i>Profit or loss for the year</i>	7542	7568	100,3

¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec czerwca br. wyniosła 1956,0 mld zł i była o 6,0% wyższa niż rok wcześniej. Główną pozycją aktywów były kredyty i zaliczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które osiągnęły wartość 1279,6 mld zł (wzrost o 5,9%).

Tablica 23. Wybrane pozycje bilansowe sektora bankowego
Table 23. Selected items of the balance sheet of the banking sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	30 VI 2018	30 VI 2019	
	w mln zł <i>in million PLN</i>		30 VI 2018=100
Suma bilansowa <i>Balance sheet, total</i>	1845184	1956041	106,0
w tym: <i>of which:</i>			
kredyty i zaliczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu <i>loans and advances at amortised cost</i>	1207973	1279568	105,9
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	452023	479626	106,1
instrumenty pochodne – aktywa <i>derivatives – assets</i>	12343	12361	100,1
Zobowiązania finansowe <i>Financial liabilities</i>	1596733	1695478	106,2
w tym depozyty <i>of which deposits</i>	1323513	1427542	107,9
Kapitał własny <i>Equity, total</i>	200119	204582	102,2
w tym: <i>of which:</i>			
kapitał wpłacony <i>paid up capital</i>	39672	36567	92,2
pozostałe kapitały rezerwowe <i>other reserves</i>	114785	112351	97,9
zyski zatrzymane <i>retained earnings</i>	-3732	1487	x

Zobowiązania ogółem na koniec czerwca br. wyniosły 1751,5 mld zł (o 6,5% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe – 1695,5 mld zł (wzrost o 6,2%). Kapitały własne banków wyniosły 204,6 mld zł, tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu na koniec czerwca br. wyniosła 1117,2 mld zł, tj. zwiększyła się w skali roku o 5,8%. Wartość depozytów tego sektora złożonych w bankach ukształtowała się na poziomie 1181,2 mld zł i była o 9,7% wyższa niż rok wcześniej.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych z tytułu kredytów w bankach zmniejszyło się o 2,3% w porównaniu do stanu na koniec czerwca ub. roku i wyniosło 84,8 mld zł. Wartość depozytów tych instytucji obniżyła się o 0,5% w skali roku do 113,2 mld zł.

Tablica 24. Kredyty^a i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych
 Table 24. Loans^a and deposits of the non-financial sector and the general government sector

Wyszczególnienie Specification	30 VI 2018	30 VI 2019	
	w mln zł in million PLN		30 VI 2018=100
Kredyty sektora niefinansowego Non-financial sector's loans	1056108	1117241	105,8
w tym: of which:			
przedsiębiorstwa corporations	362240	381150	105,2
MŚP ^b SME ^b	204162	209987	102,9
duże przedsiębiorstwa large corporations	158077	171163	108,3
gospodarstwa domowe households	686948	728673	106,1
w tym: of which:			
mieszkaniowe housing loans	405866	429352	105,8
konsumpcyjne dla osób prywatnych consumer loans to individuals	153047	167516	109,5
Kredyty sektora instytucji rządowych i samorządowych General government sector's loans	86792	84816	97,7
Depozyty sektora niefinansowego Non-financial sector's deposits	1076606	1181216	109,7
w tym osoby prywatne of which individuals	722245	802133	111,1
Depozyty sektora instytucji rządowych i samorządowych General government sector's deposits	113718	113154	99,5

a Portfel B. b Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących w końcu ostatniego zakończonego roku obrotowego).

a Portfolio B. b Sector SME consists of entities where the number of employees at the end of the last financial year was less than 250 or a natural person, who runs a business on one's own account, if the number of employees was more than 9 persons, but less than 250.

Wyniki finansowe ubezpieczycieli w I półroczu 2019 r. Financial results of insurance companies in the first half of 2019

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹ ogółem w I półroczu br. były lepsze niż rok wcześniej, na co wpłynęły korzystniejsze wyniki zarówno zakładów ubezpieczeń na życie (dział I), jak i zakładów ubezpieczeń majątkowych (dział II).

Tablica 25. Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń; wynik techniczny
Table 25. Income and costs of insurance companies; balance on technical account

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total			Dział I ^a Division I ^a			Dział II ^b Division II ^b		
	I-VI 2018	I-VI 2019	I-VI 2018= =100	I-VI 2018	I-VI 2019	I-VI 2018= =100	I-VI 2018	I-VI 2019	I-VI 2018= =100
	mln zł million PLN	mln zł million PLN		mln zł million PLN	mln zł million PLN		mln zł million PLN	mln zł million PLN	
Przychody ogółem Total income	33023,8	34640,7	104,9	14243,2	14892,0	104,6	18780,6	19748,7	105,2
w tym: of which:									
Składki zarobione na udziale własnym Earned premiums	26517,9	26881,6	101,4	11000,6	10408,2	94,6	15517,3	16473,4	106,2
w tym składki przypisane brutto of which gross written premiums	32123,5	32146,0	100,1	11140,5	10594,6	95,1	20983,0	21551,4	102,7
Przychody z lokat Investment income	5988,5	7213,3	120,5	3138,1	4405,6	140,4	2850,4	2807,7	98,5
Koszty ogółem Total costs	29199,7	30544,4	104,6	12957,6	13570,9	104,7	16242,1	16973,5	104,5
w tym: of which:									
Odszkodowania świadczenia ^c Claims incurred ^c	20458,5	19842,2	97,0	10796,8	9616,0	89,1	9661,7	10226,2	105,8
w tym odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto of which gross claims paid	20744,7	20559,1	99,1	10834,4	9786,1	90,3	9910,3	10773,0	108,7
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Change in other technical provisions – net of reinsurance	-4402,9	-646,3	x	-4427,3	-663,6	x	24,4	17,3	71,0
Koszty działalności ubezpieczeniowej Net operating expenses	6905,1	7204,7	104,3	2553,5	2467,2	96,6	4351,6	4737,5	108,9
Koszty działalności lokacyjnej Investment charges	4164,5	1997,6	48,0	3453,8	1527,1	44,2	710,7	470,5	66,2
Wynik finansowy netto Net financial result	3824,1	4096,3	107,1	1285,6	1321,1	102,8	2538,5	2775,2	109,3
Wynik techniczny Balance on technical account	2851,7	3011,9	105,6	1494,7	1633,2	109,3	1357,0	1378,7	101,6

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. c Na udziale własnym z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw.

a Life insurance. b Non-life insurance. c Including change in provisions – net of reinsurance.

¹ Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 10 września 2019 r.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I półroczu br. były o 4,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął wzrost **przychodów z działalności lokacyjnej** o 20,5% (do 7,2 mld zł), przy wartości **składki przypisanej brutto** zbliżonej do notowanej przed rokiem (32,1 mld zł). **Koszty ogółem** wyniosły 30,5 mld zł i były o 4,6% wyższe niż w I półroczu ub. roku (w dziale I wzrost wyniósł 4,7%, a w dziale II – 4,5%). Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 4,1 mld zł i był o 7,1% wyższy niż w I półroczu ub. roku. **Wynik techniczny** ukształtował się na poziomie 3,0 mld zł, tj. wzrósł o 5,6% w skali roku.

Tablica 26. Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń

Table 26. Gross written premiums and gross claims paid by types of insurance

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Składki przypisane brutto <i>Gross written premiums</i>			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto <i>Gross claims paid</i>		
	I-VI 2018	I-VI 2019		I-VI 2018	I-VI 2019	
	mln zł <i>million PLN</i>		I-VI 2018= =100	mln zł <i>million PLN</i>		I-VI 2018= =100
DZIAŁ I <i>DIVISION I</i>						
Ogółem z działalności bezpośredniej <i>Total from direct activities</i>	11140,5	10594,6	95,1	10832,5	9786,1	90,3
w tym: <i>of which:</i>						
Ubezpieczenia na życie <i>Life insurance</i>	3793,7	3928,5	103,6	2983,2	2978,2	99,8
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym <i>Life insurance linked to capital insurance fund</i>	4306,5	3429,4	79,6	6514,5	5394,5	82,8
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe <i>Accident and sickness insurance</i>	2915,5	3111,1	106,7	1235,8	1315,7	106,5
DZIAŁ II <i>DIVISION II</i>						
Ogółem z działalności bezpośredniej <i>Total of direct activities</i>	19399,6	19933,4	102,8	9489,4	10183,0	107,3
w tym: <i>of which:</i>						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe <i>Accident and sickness insurance</i>	1111,1	1234,8	111,1	292,5	328,8	112,4
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych <i>Casco insurance of land vehicles</i>	4219,4	4410,9	104,5	2423,6	2696,0	111,2
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami <i>Insurance against fire and natural forces</i>	1759,4	1846,4	104,9	637,4	760,8	119,4
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych <i>Insurance against other damage and loss of property</i>	1797,3	1735,9	96,6	634,2	580,2	91,5
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych <i>Motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles</i>	7690,7	7614,5	99,0	4426,6	4675,3	105,6
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej <i>General third-party liability insurance</i>	1184,0	1270,4	107,3	455,6	501,1	110,0

Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I półroczu br. w ubezpieczeniach na życie wyniosła 10,6 mld zł (o 4,9% mniej niż w I półroczu ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych – 19,9 mld zł (odpowiednio o 2,8% więcej).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 34,7%, a zakładów działu II – 65,3%. W dziale I, pod względem wartości zebranej składki brutto, największy udział miały ubezpieczenia na życie (37,1%) ze składką w wysokości 3,9 mld zł oraz ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (32,4%) ze składką wynoszącą 3,4 mld zł. W dziale II największą pozycję (60,3% składek) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych, które wyniosły 12,0 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 22,1%, a ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych – 37,1%.

Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej** w ubezpieczeniach na życie zmniejszyła się w porównaniu z I półroczem ub. roku o 9,7% do 9,8 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 7,3% do 10,2 mld zł.

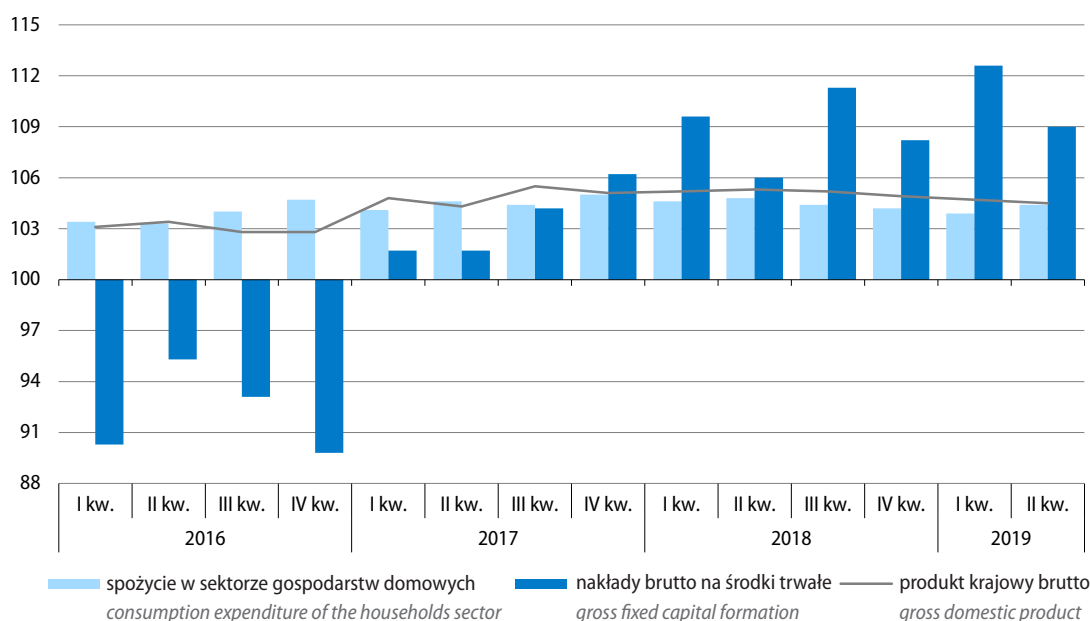
Produkt krajowy brutto

Gross domestic product

Według wstępnych danych w II kwartale br. **produkt krajowy brutto** (niewyrównany sezonowo) był realnie wyższy niż przed rokiem o 4,5% (wobec wzrostu o 4,7% w I kwartale br.). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym PKB wzrósł w ujęciu realnym o 4,2% w skali roku i o 0,8% w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Wykres 29. PKB, spożycie w sektorze gospodarstw domowych i nakłady brutto na środki trwałe analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 29. Gross domestic product, consumption expenditure of the households sector and gross fixed capital formation corresponding period of previous year=100

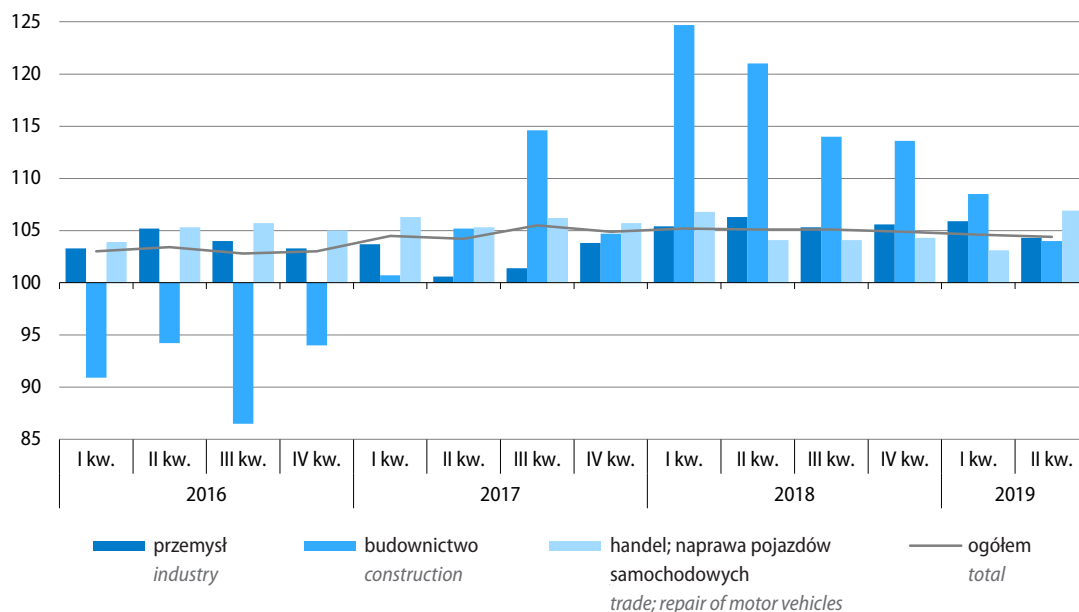
Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w II kwartale br. pozostawał popyt krajowy; jego wpływ wyniósł 4,5 p.proc. (wobec 4,0 p.proc. w I kwartale br.). Oddziaływanie spożycia ogółem na wzrost PKB było pozytywne i wniosło 3,1 p.proc. (w poprzednim kwartale – 3,5 p.proc.), z tego 2,5 p.proc. stanowił wpływ spożycia w sektorze gospodarstw domowych, a 0,6 p.proc. – spożycia publicznego. Notowano dodatni wpływ akumulacji brutto (1,4 p.proc. wobec 0,5 p.proc. w I kwartale br.), wynikający z pozytywnego oddziaływania popytu inwestycyjnego, przy niewielkim ujemnym wpływie przyrostu rzeczowych środków obrotowych. Popyt zagraniczny oddziaływał neutralnie (wobec 0,7 p.proc. w poprzednim okresie).

Popyt krajowy w II kwartale br. był o 4,8% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,2% w poprzednim kwartale). Spożycie ogółem zwiększyło się o 4,1% (w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych o 4,4%, a spożycie publiczne – o 3,4%). Akumulacja brutto była o 7,5% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,2% w I kwartale br.), w tym nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się o 9,0%. **Stopa inwestycji** wyniosła 16,8% (wobec 16,2% w II kwartale ub. roku oraz 13,3% w I kwartale br.).

Eksport wzrósł w skali roku o 3,9%, a **import** zwiększył się o 4,3% (w I kwartale br. notowano wzrost eksportu o 5,9% i importu o 5,0%).

Wykres 30. Wartość dodana brutto
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 30. Gross value added
 corresponding period of previous year=100

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale br. była o 4,4% wyższa niż przed rokiem. W przemyśle zwiększyła się o 4,3%, a w budownictwie o 4,0%. W handlu, naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto wzrosła w skali roku o 6,9%, a w transporcie i gospodarce magazynowej – o 5,1%. Wzrost notowano także w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 17,9%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, edukacji, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 3,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,4%) oraz w informacji i komunikacji (o 1,4%).

Tablice
Tables

Tablica 27. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 27. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2018 b – 2019		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	6187	6197	6205	6212	6210	6222
	b	6368	6378	6394	6392	6380	6394
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1134	1127	1092	1043	1002	968
	b	1023	1017	985	938	906	877
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	6,8	6,8	6,6	6,3	6,1	5,8
	b	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych							
	a	4588,58	4599,72	4886,56	4840,44	4696,59	4848,16
	b	4931,80	4949,42	5164,53	5186,12	5057,82	5104,46
poprzedni miesiąc=100	a	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2
	b	93,5	100,4	104,3	100,4	97,5	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5
	b	107,5	107,6	105,7	107,1	107,7	105,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	105,5	105,5	105,4	106,2	105,3	105,5
	b	106,6	106,2	103,9	104,8	105,3	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,5	100,9	103,0	102,6	102,5	102,5
	b	103,3	103,0	102,6	102,3	102,8	101,7
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,0	100,0	100,7	100,5	100,3	100,2
	b	101,5	101,2	103,9	103,9	103,3	103,0
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1
	b	99,8	100,4	100,3	101,1	100,2	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0
	b	100,7	101,2	101,7	102,2	102,4	102,6
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,3	100,1	100,0	100,5	100,6	100,7
	b	99,8	100,2	100,5	101,6	101,9	102,2
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,1	99,8	100,6	100,3	101,3	100,3
	b	100,2	100,5	100,1	100,4	100,2	99,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,2	99,9	100,5	101,0	103,0	103,7
	b	102,2	102,9	102,5	102,6	101,4	100,5
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,1	100,1	100,3	100,3	100,3	100,4
	b	100,2	100,1	100,3	100,4	100,3	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,5	101,7	101,9	102,1	102,4	102,8
	b	103,6	103,7	103,7	103,8	103,7	103,7

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2018 b – 2019	
6231	6229	6225	6227	6232	6233	a	Paid employment in the enterprise sector ¹ in thous. persons
6397	6390					b	
962	959	947	937	951	969	a	Registered unemployed persons (end of period) in thous. persons
868	866					b	
5,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8	a	Unemployment rate (end of period) in %
5,2	5,2					b	
							Average monthly nominal gross wage and salary in the enterprise sector ¹ :
4825,02	4798,27	4771,86	4921,39	4966,61	5274,95	a	in zlotys
5182,43	5125,26					b	
99,5	99,4	99,4	103,1	100,9	106,2	a	previous month=100
101,5	98,9					b	
107,2	106,8	106,7	107,6	107,7	106,1	a	corresponding month of previous year=100
107,4	106,8					b	
105,1	104,6	104,7	105,7	106,3	104,9	a	Average monthly real gross wage and salary in the enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
104,5	104,0					b	
							Average monthly real gross retirement pay and pension:
							from non-agricultural social security system
102,4	102,7	102,7	101,9	101,2	102,8	a	corresponding month of previous year=100
101,5	101,9					b	
							of farmers
100,5	100,2	100,9	100,7	100,7	101,0	a	corresponding month of previous year=100
102,8	102,6					b	
							Price indices of consumer goods and services:
99,8	100,0	100,2	100,4	100,0	100,0	a	previous month=100
100,0	100,0					b	
102,0	102,0	101,9	101,8	101,3	101,1	a	corresponding month of previous year=100
102,9	102,9					b	
100,6	100,5	100,7	101,1	101,1	101,1	a	December of previous year=100
102,2	102,2					b	
							Price indices of sold production of industry:
100,1	100,0	100,5	100,5	99,6	99,0	a	previous month=100
100,1	100,2					b	
103,4	103,0	103,0	103,2	102,8	102,1	a	corresponding month of previous year=100
100,5	100,7					b	
							Price indices of construction and assembly production:
100,3	100,3	100,4	100,4	100,4	100,4	a	previous month=100
100,2	100,2					b	
103,1	103,2	103,3	103,3	103,4	103,7	a	corresponding month of previous year=100
103,5	103,4					b	

Tablica 27. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 27. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2018 b – 2019		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	104,1	97,7	111,2	93,2	101,4	104,2
	b	107,3	98,5	109,9	96,4	100,0	94,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,7	107,3	101,6	109,3	105,2	106,7
	b	106,0	106,9	105,6	109,2	107,7	97,4
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	42,2	103,3	132,1	101,0	112,9	120,6
	b	38,8	115,1	127,2	107,1	105,3	109,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	134,7	131,3	116,1	119,7	120,7	124,7
	b	103,2	115,1	110,8	117,4	109,5	99,3
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	15005	29926	44634	58495	70467	82786
	b	17324	32380	47425	65085	80053	94533
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	79,5	97,2	117,9	94,1	102,2	103,5
	b	81,2	96,8	113,5	103,5	96,5	101,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,7	107,7	108,8	104,0	106,1	108,2
	b	106,1	105,6	101,8	111,9	105,6	103,7
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	8562,2	4460,8	3127,6	9325,2	9585,3	9535,5
	b	6587,4	-792,9	-4489,8	-75,1	-1935,3	-5040,4
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	341,41	337,01	341,58	341,88	361,83	368,76
	b	376,17	380,23	380,52	381,45	383,93	378,11
100 euro	a	416,36	416,83	421,01	419,48	428,20	430,54
	b	429,54	431,57	429,96	428,74	429,65	426,60
100 franków szwajcarskich	a	355,11	361,15	360,62	353,05	362,83	372,70
	b	380,33	379,75	380,19	378,60	379,78	382,00
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	74484,7	71882,0	80730,5	76642,3	78234,1	82355,7
	b	81352	81112	87929	84248	84816	78061
import	a	76630,5	74282,5	82427,2	76700,3	78075,6	84072,5
	b	81011	83223	85761	83219	86076	77231
saldo	a	-2145,8	-2400,5	-1696,7	-58,0	158,5	-1716,8
	b	341,4	-2111	2167,4	1029	-1260	830,2

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu
 1 Data concern economic entities employing more than 9 persons. 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2018 b – 2019	
							<i>Sold production of industry¹ (constant prices²):</i>
94,6	100,8	103,3	109,9	96,3	88,5	a	<i>previous month=100</i>
102,8	94,0					b	
110,3	105,0	102,7	107,4	104,6	102,9	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
105,8	98,7					b	
							<i>Construction and assembly production¹ (constant prices²):</i>
98,5	101,6	107,5	107,9	100,3	121,8	a	<i>previous month=100</i>
105,8	97,9					b	
118,7	120,1	116,5	122,5	117,0	112,3	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
106,6	102,7					b	
99423	115838	129752	148623	165093	185063	a	<i>Dwellings completed (from the beginning of year)</i>
110084	127832					b	
							<i>Retail sales of goods¹ (constant prices³):</i>
100,2	101,2	96,1	106,6	97,2	113,2	a	<i>previous month=100</i>
102,1	100,1					b	
107,1	106,7	103,6	107,8	106,9	103,9	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
105,7	104,4					b	
-858,7	1052,2	3183,7	6476,3	11060,1	-10406,2	a	<i>State budget balance – from the beginning of year (in mln zł)</i>
-4782,9	.					b	
							<i>Average exchange rates in zł – National Bank of Poland:</i>
370,95	371,75	368,37	374,95	378,66	376,91	a	<i>100 USD</i>
379,59	390,67					b	
433,01	428,73	429,92	430,60	430,29	429,05	a	<i>100 EUR</i>
425,98	434,37					b	
372,63	375,66	380,86	377,23	378,08	379,75	a	<i>100 CHF</i>
384,42	398,44					b	
							<i>Foreign trade⁴ in mln zł:</i>
78540,2	76323,4	81448,4	91405,6	89497,7	69779,6	a	<i>exports</i>
80997	.					b	
79702,6	79650,7	81385,5	92962,6	89181,0	75759,8	a	<i>imports</i>
82717	.					b	
-1162,4	-3327,3	62,9	-1557,0	316,7	-5980,2	a	<i>balance</i>
-1720	.					b	

poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2019 r. – dane wstępne.
the surveyed period. 4 Since January 2019 – preliminary data.

Tablica 28. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Table 28. Main macroeconomic indicators

A. Unia Europejska

A. European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonized unemployment rate ^a		
	2018	2019 ^d		eksport exports	import imports	saldo balance		VII 2018	2019	
		I kwartał 1st quarter	II kwartał 2nd quarter			I-VI 2019			I-VI 2018	VI
	zmiana w % w skali roku annual change in %					w mld EUR in billion EUR		w % in %		
UE-28	2,0	1,6	1,4	6,8	6,3	6,3
Strefa euro – 19	1,9	1,3	1,2	8,1	7,5	7,5
Austria	2,7	1,7	1,6	2,0	2,8	-2,8	-3,4	4,9	4,5	4,4
Belgia	1,4	1,3	1,2	1,5	0,8	7,3	8,5	5,9	5,6	5,7
Bułgaria	3,1	3,5	3,5	0,0	6,2	-1,3	-2,2	5,2	4,5	4,5
Chorwacja	2,6	3,8	2,5	7,5	4,8	-5,2	-4,7	8,4	7,1	7,1
Cypr	3,9	3,2	3,2	-8,3	-36,8	-2,4	-1,8	8,3	7,2	7,0
Czechy	3,0	2,7	2,7	2,1	4,2	10,6	8,7	2,3	1,9	2,1
Dania	1,5	1,9	2,3	-2,3	5,7	5,1	1,5	5,0	4,6	4,6
Estonia	3,9	4,6	3,8	1,6	4,6	-0,8	-0,9	5,1	4,6	.
Finlandia	1,7	0,9	1,2	-0,6	3,7	0,5	-0,9	7,4	6,6	6,7
Francja	1,7	1,3	1,4	2,9	5,4	-36,8	-41,7	9,0	8,5	8,5
Grecja	1,9	1,1	1,9	4,9	2,3	-11,0	-10,1	19,1	17,0	.
Hiszpania	2,4	2,1	2,1	1,3	1,5	-15,7	-15,8	15,0	14,0	13,9
Holandia	2,6	1,9	1,8	5,4	4,6	31,9	32,7	3,8	3,4	3,4
Irlandia	8,2	7,2	6,0	0,7	10,4	34,0	27,1	5,6	5,3	5,3
Litwa	3,5	4,0	3,9	5,5	7,8	-1,2	-1,5	6,1	6,2	6,4
Luksemburg	2,6	1,6	.	10,8	16,2	-3,2	-3,2	5,6	5,7	5,7
Łotwa	4,8	3,2	2,9	4,3	0,5	-1,5	-1,2	7,4	6,5	6,5
Malta	6,8	5,2	4,0	24,5	6,7	-2,1	-1,5	3,8	3,4	3,4
Niemcy	1,5	0,9	0,4	3,0	0,4	111,6	124,9	3,4	3,1	3,0
Polska	5,1	4,6	4,2	4,0	5,9	0,2	-1,8	3,8	3,3	3,3
Portugalia	2,1	1,8	1,8	9,5	2,7	-10,4	-7,6	6,8	6,6	6,5
Rumunia	4,1	4,9	4,6	5,8	2,8	-7,9	-6,5	4,2	3,8	3,9
Słowacja	4,1	3,4 ^a	2,6 ^a	4,6	3,1	0,1	0,7	6,5	5,4	5,3
Słowenia	4,1	3,5	2,6	10,3	8,1	0,8	1,0	5,3	4,5	4,5
Szwecja	2,4	2,0	1,4	-1,2	4,4	2,3	-1,7	6,3	6,7	7,2
Węgry	4,9	5,2	5,2	5,4	4,5	2,6	2,8	3,7	3,5	.
Wielka Brytania	1,4	1,8	1,2	6,0	3,4	-86,6	-76,9	4,0	3,8	.
Włochy	0,9	-0,1	-0,1	1,5	2,7	22,1	19,1	10,4	9,8	9,9

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz f I kw. 2019 r. g II kw. 2019 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Include sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych <i>Harmonized Indices of Consumer Prices</i>			Produkcja przemysłowa ^{bc} <i>Industrial production^{bc}</i>			Produkcja w budownictwie ^b <i>Production in construction^b</i>			Wyszczególnienie <i>Specification</i>
VIII 2018	2019		VII 2018	2019		VII 2018	2019		
	VII	VIII		VI	VII		VI	VII	
zmiana w % w skali roku <i>annual change in %</i>									
2,2	1,4	1,4	0,9	-1,8	-1,2	1,9	0,8	1,7	EU-28
2,1	1,0	1,0	0,0	-2,4	-2,0	0,7	1,6	1,1	Euro area – 19
2,3	1,4	1,4	3,1	-1,3	.	10,1	5,0	.	<i>Austria</i>
2,6	1,2	0,9	-2,3	11,7	.	5,8	-0,6	2,0	<i>Belgium</i>
3,7	2,6	2,5	1,3	-3,4	-0,9	0,9	1,6	4,3	<i>Bulgaria</i>
2,1	0,9	0,6	-1,0	-5,6	3,0	7,3	4,6	.	<i>Croatia</i>
1,7	0,1	0,6	4,2	3,7	.	13,4 ^e	12,8 ^f	.	<i>Cyprus</i>
2,4	2,6	2,6	7,3	-3,4	0,1	12,9	2,6	3,7	<i>Czech Republic</i>
0,8	0,4	0,5	4,5	3,8	5,1	3,7	-3,4	.	<i>Denmark</i>
3,5	2,0	2,1	3,3	-3,2	-5,4	20,2 ^e	2,0 ^f	3,0 ^g	<i>Estonia</i>
1,4	1,0	1,2	0,5	2,5	3,8	1,5	-2,6	1,9	<i>Finland</i>
2,6	1,3	1,3	0,8	-0,4	-0,3	-0,5	2,0	-2,5	<i>France</i>
0,9	0,4	0,1	3,8	0,2	-2,2	-4,6 ^e	-18,4 ^f	-5,8 ^g	<i>Greece</i>
2,2	0,6	0,4	0,8	1,3	0,3	-6,4	0,9	2,7	<i>Spain</i>
1,9	2,6	3,1	-0,7	-2,5	-1,1	5,5	1,6	3,4	<i>Netherlands</i>
0,9	0,5	0,6	-5,7	-6,0	-2,9	13,9 ^e	10,6 ^f	11,0 ^g	<i>Ireland</i>
1,8	2,5	2,5	4,7	2,1	5,1	18,0 ^e	18,6 ^f	8,9 ^g	<i>Lithuania</i>
2,4	1,6	1,4	-1,5	-3,3	-1,4	-2,4	1,4	.	<i>Luxembourg</i>
2,8	3,0	3,1	3,5	4,3	-1,3	31,7 ^e	7,4 ^f	0,9 ^g	<i>Latvia</i>
2,4	1,8	1,9	3,8	2,0	1,1	12,4 ^e	16,4 ^f	21,7 ^g	<i>Malta</i>
2,1	1,1	1,0	0,8	-5,9	-5,3	-0,6	2,0	1,9	<i>Germany</i>
1,4	2,5	2,6	7,7	1,9	3,3	16,1	3,8	4,2	Poland
1,3	-0,7	-0,1	-0,3	-5,3	-3,4	3,4	1,8	4,2	<i>Portugal</i>
4,7	4,1	4,1	5,3	-3,6	-5,2	-16,8	22,1	39,5	<i>Romania</i>
2,9	3,0	3,0	5,2	-2,0	2,8	6,9	-2,1	-7,7	<i>Slovakia</i>
2,0	2,0	2,4	5,1	1,2	5,0	25,8	5,4	0,1	<i>Slovenia</i>
2,1	1,5	1,3	-0,5	1,0	5,0	-1,2	-2,2	0,1	<i>Sweden</i>
3,4	3,3	3,2	3,6	4,1	8,7	34,2	20,2	32,9	<i>Hungary</i>
2,7	2,1	.	1,6	-1,2	-0,7	3,2	-2,0	1,6	<i>United Kingdom</i>
1,6	0,3	0,5	-1,4	-1,2	-0,7	3,0	.	.	<i>Italy</i>

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. e II kw. 2018 r.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 2nd quarter 2018. f 1st quarter 2019. g 2nd quarter 2019.

Tablica 28. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (dok.)

Table 28. Main macroeconomic indicators (cont.)

B. OECD i wybrane kraje świata

B. OECD and selected countries

Wyszczególnienie Specification	PKB ^{ab} GDP ^{ab}			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonized unemployment rate ^a		
	2018	2019		eksport exports	import imports	saldo balance		VII 2018	2019	
		I kwartał 1st quarter	II kwartał 2nd quarter			I–VI 2019			I–VI 2018	VI
	zmiana w % w skali roku annual change in %					w mld USD in billion USD		w % in %		
OECD	2,3	1,7	1,6	-2,6	-2,6	-325,4	-337,0	5,3	5,2	5,2
w tym:										
Australia	2,7	1,7	1,4	7,2	-6,2	27,7	11,3	5,3	5,2	5,2
Chile	4,0	2,0	2,0	-6,0	-3,2	1,8	3,0	7,0	6,8	.
Islandia	4,6	0,2	2,3	-1,9	-13,6	-0,6	-1,0	2,7	3,4	3,4
Izrael	3,4	3,3	3,2	-4,7	-1,0	-11,4	-10,5	4,2	4,1	3,7
Japonia	0,8	1,0	0,8	-5,6	-1,7	-10,8	3,9	2,5	2,3	2,2
Kanada	1,9	1,4	1,6	-0,9	-1,6	-4,6	-6,4	5,9	5,5	5,7
Korea Południowa	2,7	1,6	2,1	-8,3	-4,9	20,6	32,6	3,8	4,0	4,0
Meksyk	2,0	0,1	0,6	4,2	0,8	1,5	-6,1	3,3	3,6	3,5
Norwegia	1,4	1,2	1,2	-9,2	-0,6	11,1	16,4	3,9	3,6	.
Nowa Zelandia	2,9	2,5	.	1,4	-2,5	-1,3	-2,1	4,4 ^c	4,2 ^d	3,9 ^e
Stany Zjednoczone	2,9	2,7	2,3	-0,4	0,7	-433,5	-421,4	3,9	3,7	3,7
Szwajcaria	2,8	0,8	0,3	1,0	-2,6	19,1	15,1	4,8 ^c	4,7 ^d	4,3 ^e
Turcja	2,8	-2,5	-1,4	3,2	-19,0	-15,3	-41,5	11,1	.	.
Białoruś	3,0	1,3	.	-4,1	-1,3	-2,7	-2,3	.	4,6 ^d	4,4 ^e
Brazylia	1,1	0,5	1,0	-2,8	0,3	29,1	32,6	.	.	.
Chiny	6,6	6,4	6,2	-1,4	-3,6	216,3	195,2	.	.	.
Indie	7,4	5,8	5,1	2,6	-0,4	-85,9	-91,0	.	.	.
Południowa Afryka	0,8	0,1	1,0	-5,7	-5,9	0,0	-0,1	26,9 ^c	27,3 ^d	28,7 ^e
Rosja	2,3	1,0	0,8	-3,3	-3,0	84,9	88,4	4,8 ^c	4,6 ^d	4,6 ^e
Ukraina	3,3	2,5	.	5,2	8,5	-3,7	-2,7	.	.	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c II kw. 2018 r. d I kw. 2019 r. e II kw. 2019 r. f Dane nie obejmują czasowo okupowanego

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu i OECD dokonano w Departamencie Ź r ó d ł o: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS – dane pobrano w dn. 19.09.2019 r.

a Data seasonally adjusted. b On the basis of SNA 2008. c 2nd quarter 2018. d 1st quarter 2019. e 2nd quarter 2019. f Excluding the temporarily occupied

N o t e. Data computation was based on data extracted from the Eurostat and OECD databases and prepared in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, Statistics Poland – data were downloaded on 19.09.2019.

Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI) <i>Consumer Prices Index (CPI)</i>			Produkcja przemysłowa ^a <i>Industrial production^a</i>			Produkcja w budownictwie ^a <i>Production in construction^a</i>			Wyszczególnienie <i>Specification</i>
VIII 2018	2019		VII 2018	2019		VII 2018	2019		
	VII	VIII		VI	VII		VI	VII	
zmiana w % w skali roku <i>annual change in %</i>									
2,9	2,1	.	2,4	-0,9	.	5,9	-0,2	.	OECD
									<i>of which:</i>
2,1 ^c	1,3 ^d	1,6 ^e	3,8 ^c	1,2 ^d	1,9 ^e	5,2 ^c	-4,1 ^d	-6,9 ^e	<i>Australia</i>
2,6	2,6	2,6	-0,3	-2,2	0,9	-7,7	-7,6	.	<i>Chile</i>
2,6	3,1	3,2	<i>Iceland</i>
1,2	0,5	0,6	3,9	1,6	<i>Israel</i>
1,3	0,5	.	1,3	-2,3	-1,5	-3,6	0,9	.	<i>Japan</i>
2,8	2,0	1,9	3,7	1,1	.	1,0	-3,5	.	<i>Canada</i>
1,4	0,6	0,0	3,2	-2,6	-0,9	-6,1	.	.	<i>South Korea</i>
4,9	3,8	3,2	.	.	.	4,0	-6,3	-9,1	<i>Mexico</i>
3,4	1,9	1,6	0,6	-8,7	-5,7	2,2 ^c	2,9 ^d	4,7 ^e	<i>Norway</i>
1,5 ^c	1,5 ^d	1,7 ^e	0,9 ^c	2,2 ^d	.	4,0 ^c	5,6 ^d	.	<i>New Zealand</i>
2,7	1,8	1,7	3,9	1,1	0,5	9,0	-2,0	-2,7	<i>United States</i>
1,2	0,3	0,3	.	.	.	3,1 ^c	0,9 ^d	-2,4 ^e	<i>Switzerland</i>
17,9	16,6	15,0	4,7	-3,7	-1,6	.	.	.	<i>Turkey</i>
5,0	6,0	5,7	<i>Belarus</i>
4,2	3,2	.	3,0	-4,3	-4,5	1,6	.	.	<i>Brazil</i>
2,3	2,8	2,8	<i>China</i>
5,6	6,0	.	6,3	<i>India</i>
4,8	4,0	47,2	34,4	.	<i>South Africa</i>
3,1	4,6	.	3,6	<i>Russia</i>
9,0	9,1	8,8	3,7	-2,3	-0,2	16,7	0,2	.	<i>Ukraine</i>

terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Opracowań Statystycznych GUS.

territory of the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol.

of Statistics Poland.